

SPEJDER

JUL 1945



A.M.C.

INDHOLD

FRED PAA JORDEN I MENNESKER GUDS VELBEHAG
Af Harald Sandbæk

VARSLER
En Julefortælling fra Nordnorge
Af Edvard Welle-Strand

EN AF DEM
En Spejderførers Rute fra 1943 til 1945
Danmark—Sverige—England—Danmark

I DANMARK ER JEG FØDT, DER HAR JEG HJEMME
8. APRIL 1940 — 5. MAJ 1945 — UNGDOM 1945
Digte af Gunnar Jørgensen

KONG CHRISTIANS VEN
Fortælling af H. K. Sandholdt

JENS ANTON
Skolehistorie af Holger Buchhave

ENGELSKE SPEJDERES HJÆLPETJENESTE
UNDER KRIGEN
Af F. Haydn Dimmock

SMAA SABOTØRER
Ulve-Blaamejsefortælling af Annesofie Hermann

BULLER OG KNAS
En Spejderdreng er aldrig raadvild
Tegnet og fortalt af Phillipsen

Forside: ATTER AABENT TIL DEN STORE VERDEN
Tegning af Axel Mathiesen

Bagside: MOWGLI KOMMER TIL ULVENE
Tegning af Aage Gotved

Løvrigt Tegninger af
Viggo Bang, Aage Gotved, Oskar Jørgensen og Thora Lund

Farvefoto (2. Omslagsside) af Johs. Nielsen

REDIGERET AF GUNNAR IPSEN

Udgivet af

DET DANSKE SPEJDERKORPS
DET DANSKE PIGESPEJDERKORPS
KFUM-SPEJDERNE I DANMARK

PRIS 1 KRONE

Trykt i Det Berlingske Bogtrykkeri, København
Omslaget i Dybtryk i Farver

1945

FRED PAA JORDEN I MENNESKER

GUDS

VELBEHAG

Af Harald Sandbæk

Tegninger af Aage Gotved

VI skal holde Jul i et frit Danmark i Aar. Hvor har vi allesammen længtes efter det. I flere Aar har vi hver eneste Jul tænkt: Mon vi dog ikke skulde have Fred til næste Jul? Mon vi ikke skulde have vor Frihed igen? Mon vi ikke skulde faa Lov til at samles i et frit Land, hvor vi ikke behøver at være bange for, at der kommer nogle — maa-ske endog selve Juleaften — som vil gøre ondt.

Nu gik det i Opfyldelse, og alle de af os, som kom levende fra de onde Dage, kan nu samles med dem, vi holder af, om Juletræet.

Og saa vil vi dér høre det gamle Juleevangelium. Og altsaa høre, hvad Julen er. Den er en Fødselsdagsfest. Jesu Fødselsdag. Vi kan ogsaa sige, at det er vor Chefs Fødselsdag. For det er det jo.

Og det er det første, som Julen siger os, at *vi har en Herre og en Konge, som ved at være solidarisk med os gjorde os til Guds Børn.*

Men den siger noget mere. Har vi nemlig en Herre, saa vil det jo sige, at han vil have os til at lyde sig. Vi blev ikke hans for at glemme det straks igen og saa tro, at vi alligevel skal være vore egne herrer. Vi blev hans, fordi vi skal lyde ham.

Og den Lydighed kræver Kamp.

Julen er nok Fredens Fest. Men det er den Fred, som Hostrup synger om, naar han siger, at Julen giver »Fred til at stride vor Strid med Mod«. Det vil vi tænke paa i denne første Fredens Jul.

Det er ikke Guds Mening, at vi skal synke glade ned i Sofaen og sige, at nu er alt godt.

Men det er Guds Mening, at vi skal lære, at Livet er en Kamp. Vi lærte det i Danmark i disse haarde Aar. Saadan er Livet.

Det koster Kamp at være en Kristen. Det koster ogsaa Kamp at være en rigtig Dansker. Der er nemlig slet intet, som der er noget ved, som ikke koster Kamp.

Vi venter af danske Spejdere, at de er klare over dette. Og at de siger Ja til det.

At de vil uddanne sig til at tjene i vor Kirke og i vort Land som Medkæmpere for Sandhed og Ret.

Saa vil vi da prøve paa Juleaften at folde vore Hænder og sige Gud Tak, fordi han sendte sin Søn herved og gjorde saadan nogle som os til sine Børn. Tak fordi han gav os vort dejlige Land igen, saa vi kan holde Juleaften i Fred og Frihed.

Og saa vil vi bede til, at naar Gud er saa god imod os, det saa ikke skal blive misforstaaet af os, saa vi bliver som nogle forkælede Børn, men at vi maa forstaa, at hans Godhed skal gøre os glade og taknemlige — og vaagne og give os Mod og Lyst til at gaa ud i Livet og kæmpe for det, vi tror er sandt og godt.

Det vil vi lægge i Ordene, naar vi i Aar siger hinanden:

Glædelig Jul og godt Nytaar 1945



VARSLER



En Julefortælling fra Nordnorge

Af Edvard Welle-Strand

DRENGENE Pareli Kröis og Kristmas Lucassen fra Næsset er Lille-Juleaften paa Vej hjem fra Vestbygden, hvor de har været paa Juleindkøb. De kunde godt være taget ad Ladevejen, men vilde hellere bruge Lucassens Sejljolle. De maatte ro den halve Mils Vej til Vestbygden, saa vindstille var det. Der viste sig ikke en Krusning paa Vandet. Det var vel nok en ordentlig Skuffelse for Drengene, som var dygtige til at klare en Sejlbaad.

Men nu er det Eftermiddag, og der er fin Fralandsvind, som fylder Sejlet, en rigtig passende Vind til at klare sig hjem, før Mørket falder paa.

De sejler inde under Land. De har jo ikke noget at gøre langt ude paa Søen. Nej, de skal bare følge Kysten lige til Næsset. Det er Kristmas, som sidder ved Roret. Det var en Aftale mellem dem, før de drog af Sted i Morges, at han skulde styre Baaden paa Hjemvejen.

Pareli sidder paa den forreste Tofte og passer Skødet, et rigtig let Arbejde med saa fin en Vind som i Dag.

Der er atter snefrit paa Næsset. Det sidste Uvejr tog Sneen bort, og Jorden er nu opblødt og ækel af Regnen, et sort Søle, som hænger fast under Fødderne. Det er slet ikke morsomt at færdes mellem Husene. Men det bliver vel snart Frost og Sne igen, saa den grimme Jord kan blive dækket og skjult, til Foraaret viser sig.

De to Drengene snakker sammen om det ækle Vejr, det har været den sidste Tid.

»Ja,« siger Pareli, »i Dag er det virkelig den eneste ordentlige Dag, vi har haft, siden jeg trak dig op af Kviksandet nede ved Kysten. Men jeg har nu ikke stor Tiltro til, at det holder. Nej, jeg tror, vi faar Uvejr i Nat igen. Ja, jeg vilde bare ønske, vi var godt og vel hjemme igen, før det bliver mørkt.«

Drengene er nu næsten Halvvejen mellem Vestbygden og Næsset. Det er bleven godt overskyet, efter at de er sejlet fra Vestbygden, og Vinden er ikke saa støt mere. Nej, det er begyndt at sætte ind med rigtig ujævne Kastevinde. Der kommer af og til saa kraftige Vindstød, at det næsten smælder i Sejlet, og Vandet fosser hvidt om Forstavnen paa Jollen, naar Sejlet er spilet ud.

Kristmas er saa optaget af at passe paa Vindstødene, at han ikke har Tid til at svare paa Parelis Bemærkninger om Vejr og Vind.

Han spørger Pareli: »Tror du ikke, vi for en Sikkerheds Skyld skal rebe Sejlet? Ja, du ved, jeg er ikke bange for at sejle paa Livet løs. Men det er begyndt at blive saa mørkt, at jeg ikke rigtig kan se, naar Kastevindene kommer.«

Men Pareli mener, at det ikke er nødvendigt at rebe. »Nej,« siger han, »Baaden taaler nok den Sejlføring, vi har nu, og mere til.«

»Det gør den maaske,« indrømmer Kristmas. Og saa rebede de ikke.

Nu er de lige ud for det Sted paa Næsset, hvor der blev fundet en Strandvasker for saa og saa mange Aar siden. Ingen af dem er rigtig vel til Mode. Men de siger ikke noget til hinanden om det. Det er for Resten et stærkt blæsende Sted, de passerer nu. Vindstødene pløjer ustandseligt hen over Søen og faar den til at skumme hvidt.

Baaden tager den ene Overhaling efter den anden, og Vandet fosser ind over Rælingen, saa Bundbrædderne begynder at sejle for sig selv.

Begge Drengene sidder allerede i Vand til langt op paa Søstøvlerne. Pareli raaber til Kristmas: »Du maa fire Sejlet ned, saa vi kan faa øst Baaden tom.«

Men Kristmas faar ikke Tid til at udføre Parelis Ordre. Der kommer pludselig et saa kraftigt Vindstød, at Baaden krænger over og begynder at fyldes med Vand.

»Fir Skødet,« raaber Pareli til Kristmas. Men det er for sent. Baaden begynder allerede at gaa rundt. Det er kun Sejlet, som ligger fladt og luftfyldt paa Vandet, der forhindrer den i at gaa helt rundt.

»Vi maa se at faa Baaden drejet rundt, saa vi kan komme op paa Kølen,« raaber Kristmas. Og saa kravler de ud i Skumsprøjtet og drejer Baaden rundt. De holder fast i Rælingen, til de har faaet Kølen i Vejret. Saa forsøger de at hive sig op paa Baadrundingen, men det er svært, saa mørkt som det nu er omkring dem. De kan næsten ikke se deres Hænder, som de klamrer sig til Rundingen med. Og Kølen paa en Jolle er ikke noget at ride paa for to, naar der egentlig kun er Plads til een.

De aser og maser voldsomt for at komme derop. Det lykkes først for Pareli. Han holder fast i Kølen med den ene Haand, og med den anden hugger han et Tag i

Nakken paa Kristmas, som er begyndt at blive godt medtaget af det kolde Vand.

Han maser saa længe med Kristmas, til han endelig faar ham op. Og nu sidder de saa begge og rider paa den kængtrede Jolle udfør Næsset. Den er presset saa dybt ned i Vandet under deres Vægt, at de sidder i Vand til langt op paa Livet. Ja, det er med Nød og næppe, Jollen kan bære dem begge.

Det er buldrende mørkt omkring dem, og nu er det bleven en rigtig Storm, stadig Fralandsvind saa Baaden driver længere og længere fra Land. Havde Strømmen ikke sat saa stærkt ind mod Land her udfør Næsset, vilde de allerede have været drevet langt til Havs.

De to Drengene har raabt om Hjælp mange Gange, har skreget alt hvad de kunde efter Hjælp. Men Næsset er ubebygget og ubeboet der, hvor Baaden er kængtret, saa der er ingen, som hører deres Raab. Det er jo ogsaa Fralandsvind, saa Lyden føres ud over Vandet i Stedet for ind mod Næsset.

Pareli Far, Lappeskomageren Kröis, sidder og forsaaler Sko ved Vinduet. Han har saa meget Arbejde og er en flittig Mand, saa han hænger i fra tidlig Morgen til sen Aften. Han sidder i Skjortearmer og arbejder ved sit Skomagerbord.

Da det begynder at mørkne, tænder han Lampen for at kunne se at arbejde. Han er stærkt optaget af at tænke paa Sønnen, som er rejst til Vestbygden paa Juleindkøb. Det er jo ikke store Penge, Pareli har at købe for, desværre. Men der bliver nu alligevel nok baade til saa meget Flæsk og Kaffe og Sukker, at de har tilstrækkeligt Julen over.

Ja-ja, nu vil det nok ikke vare saa længe, før Pareli er hjemme igen. De tog jo saa tidligt af Sted i Morges, at de nok skulde klare sig hjem, inden det blev mørkt.

Ja, tænker han, det skal rigtignok blive rart at faa Pareli hjem igen og sidde og snakke med ham i Aften. De er ligesom kommet hinanden meget nærmere, Far og Søn, i den sidste Tid. Helt uadskillelige er de blevet.

Saa begynder det pludselig at blæse op. Ja, det hviner rigtig godt om Hjørnerne paa Huset, naar de værste Vindkast gaar over Næsset.

Og Kröis bliver urolig. Der kommer en dyb Alvor over ham, en Slags Angst. Det er ikke Vejr for de to Drengene at være ude i, tænker han. Hverken Pareli eller Kristmas er saa erfarne, at de kan klare sig i en saadan Storm, som det pludselig er blæst op til. Han forsøger at slaa sig til Ro med, at Drengene maaske er kommet hjem, før det rigtig er begyndt at storme.

Pareli giver sig vel bare god Tid hos Lucassen, tænker han. Maaske han er nødt til at spise et Maaltid Mad hos Postekspeditøren, før han faar Lov at slippe hjem. Det skete jo saa tit. Og saa sidder han og lytter efter hans Fodtrin udenfor Døren. Men nej, han hører bare Vindens Tuden omkring Hjørnerne.

Angsten slaar atter ned i ham. En kold Sved træder frem paa hans Pande. Og saa sker der noget mærkeligt og uforklarligt. Lampen gaar pludselig ud ganske af sig selv. Det er, som om et usynligt Menneske har blæst den ud. Kröis finder det højt mærkeligt, at Lampen slukkes saadan. Han tager Glasset af og tænder den

igen, men den slukkes atter, ligesaa snart han har faaet sat Glasset paa.

Da forstaar han, at det er et Varsel, han har faaet om, at Sønnen er i Livsfare. Men hvordan skal vel han, Krøblingen, kunne bringe Sønnen Hjælp? Han maa jo blive der i Stolen, hvor han sidder med sine lamme Ben. Det er jo sjældent, der gaar nogen forbi hans Hus, og selv om der gik nogen paa Kongsvejen netop nu, vilde de ikke kunne høre hans Raab. Han bor alt for afsides til det.

Kröis vrider sig som i Smerte paa Stolen, et lille Menneske i stor Angst og Sjælsnød. Ja, vist er han Verdens ulykkeligste Menneske i denne Stund. Der sidder han og aner, at Sønnen er i Livsfare uden at være i Stand til at gøre det mindste for at komme ham til Hjælp i Nødens Stund. Kröis vrider sig saadan af Angst, at han glider ned af Stolen og bliver liggende paa Gulvet.

Da slaar det ned i ham, at han maaske kan kræve hen til Kongsvejen og faa standset et eller andet Menneske, saa der kan blive sendt Hjælp og Redning til Pareli og Kristmas. Ja, Vorherre vilde maaske være saa miskundelig og god mod ham, at han lod et Menneske færdes paa Kongsvejen denne sene Eftermiddag.

Og saa slæber han sig ved Hjælp af Hænderne hen til Døren og faar den lukket op. En barsk Blæst pisker ham i Ansigtet, og Hænderne synker dybt ned i kold og opblødt Jord. Men Kröis mærker hverken Blæsten eller den kolde Jord. Han slæber sig videre ved Hjælp af Hænderne og kryber som en Orm paa den vaade Jord for at naa frem til Kongsvejen.

Der er næsten en Kilometer til Vejen, og Kröis mærker snart, at Kræfterne begynder at forsvinde fra Armene. De ligesom dovner bort under ham, bliver saa kraftsløse, at han mister al Følelse i dem.

Men han giver ikke op. Han slæber sig videre hen over den opblødte Mark. I Benene har han i lange Tider ikke haft nogen Følelse, saa han mærker slet ikke, at han slæber dem efter sig hen over Jorden. Nej, de er bare et Par døde Lemmer for ham.

Og mens Kröis bugter sig hen over Marken som en Orm, skriger det i ham: Herre Gud, hold din stærke og barmhjertige Haand over Pareli, til Redningen kommer!

Der er vist ikke mange Mennesker, som har kaldt saa inderligt og alvorligt paa Guds Hjælp, som Skomageren Kröis gør det i sin store Nød og Vaande i Aften. Han kæmper med Gud, medens han slæber sig hen mod Kongsvejen. Han skærer den ene Haand til Blods paa et Glasskaar, som ligger paa Marken. Men han ænser ikke Smerten i Haanden. Det er jo ogsaa kun Smaating og noget ganske ubetydeligt mod Smerten i hans Hjerte.

Da han endelig naar frem til Kongsvejen, er han helt udmattet. Ja, Kröis er saa ødelagt, at han ikke mere kan bevæge sine Arme. De er saa følelsesløse som hans lamme Ben. Han er saa gennemblødt, at Klæderne føles som Is paa hans Krop paa de Steder, hvor han endnu har Følelse.

Men Kröis tænker ikke paa, at han kan blive fuldstændig ødelagt. Hans Tanker drejer sig kun om det ene: At bringe Hjælp og Redning til Sønnen, saa han ikke mister ham derude paa Søen. Kröis sætter sit eget Liv ind for sin Søn i Aften.

Og nu ligger han ved Kongsvejens Grøft og lytter efter Skridt paa Vejen. Herre Gud! skriger det i ham, du maa sende Hjælp i Nødens Stund. Men Kongsvejen ligger øde hen i Aften. Ikke et Menneske færdes ude i en saadan Storm. Fortvivlelsen og Følelsen af sin egen Magtesløshed griber Kröis saa stærkt, at han begynder at græde som et Barn. »Pareli! Pareli!« hulker han, »du maa ikke gaa bort fra mig. Uden dig vil mit Liv være ødelagt og intet værd.«

Men da Kröis i sin store Fortvivlelse har opgivet ethvert Haab om at kunne bringe Redning til sin Søn, opfanger hans Ører en Lyd fra Kongsvejen. Hjul, som knirker mod Grus? Kröis lytter anspændt. Jo, vist kommer der et Køretøj paa Vejen. Han giver sig til at raabe: »Hjælp! Hjælp!«

Det er et Par Mænd fra Vestbygden, som har været et Ærinde paa Næsset, og som nu kører hjem. De hører Kröis' Raab om Hjælp. De synes, det lyder saa uhyggeligt — som om det var et Spøgelse. De skal til at piske paa Hesten, saa de kan komme forbi i en Fart. Men saa opfatter de, at det er en Menneskestemme, som kalder paa dem og siger: »For Guds Skyld, I maa standse! Det er Kröis, som raaber til jer.«

Og Lappeskomageren Kröis kendte de godt nok. De standser Hesten og finder hen til Kröis ved Grøftekannten. De forsøger at løfte ham op.

»Hvad i Guds Navn gør du her, Kröis?« spørger den ene.

Men Kröis har ikke Tid til at give dem noget ordentligt Svar. Han raaber bare: »Skynd jer og kør til Lucas-

sen og sig, at Pareli og Kristmas er i Havsnød. Sig ham, at han skal sende sin Motorbaad ud og redde dem.«

Saa kan Kröis ikke mere. Han falder sammen mellem Hænderne paa dem. Nu forstaar de, hvorfor Krøblingen har slæbt sig frem her til Kongsvejen. De løfter Kröis op paa Vognen, og saa kører de alt hvad Remmer og Tøj kan holde tilbage til Næsset.

En af Mændene river Døren op hos Postekspeditøren og styrter ind i Stuen: »Vi maa ud med din Motorbaad og redde Kristmas og Pareli,« raaber han. »De er kuldsejlede paa Hjemvejen fra Vestbygden.«

Lucassen bliver hvid i Ansigtet ved Mandens Ord. Han styrter ud i Mørket i Skjorteærmer. De tre Mænd springer i fuldt Firspring ned til Vandet og ror ud til Motorbaaden. Det gaar hurtigt at faa startet Motoren, og saa staar Baaden udefter mod Vestbygden i Mulm og Mørke.

Men Beretningen om Kuldsejlingen skaber Forfærdelse i Lucassens Stue. Hans Kone besvimer og maa lægges i Seng. Datteren Helmina er den eneste, som bevarer Fatningen. Da hun har faaet Moderen i Seng, gaar hun ud for at tage sig af Hesten.

Paa Vognen finder hun Kröis, der ligger hen som livløs.

Helmina farer ind i Karlekammeret og henter Karlen ud. Og saa bærer de to Kröis ind i en af Stuerne og faar ham i Seng. Han er saa medtaget, at han ikke kan fremstamme et eneste Ord. Det ser nærmest ud, som om han kan dø, hvad Øjeblik det skal være.

Fortsetttes Side 24



En af dem

Danmark-Sverige-England-Danmark

DET var dejligt i Tiden efter 5. Maj igen at træffe Kammeraterne — de af dem, der ikke var blevet kaldt til højere Tjeneste. Lad os kalde ham, vi nu møder, *Tom*. Det er ikke hans rigtige Navn, for han er bare — og ønsker at være — een af de mange, der i de onde Aar blev klar over, at naar man havde lovet paa sin Ære at være tro mod sit Fædreland saa var dette Løfte noget forpligtende, og da ganske særligt, da Danmark var i Nød.

Vi træffer ham i Eftersommeren 1945 som Kaptajn i *special force*, en meget ung Kaptajn, netop kommet hjem ad Luftvejen efter en to Maaneders velfortjent Orlov i England. I det Ydre har han ikke forandret sig ret meget i de godt to Aar, der er gaaet, siden vi sidst saas. Men han har maaske oplevet mere i de to Aar end i hele sit øvrige Liv; derfor beder *Spejder Jul* ham om at fortælle nogle af sine Oplevelser.

Det er ikke fordi det, han har været med til, er mere end det, mange andre Spejdere har været ude for i disse Aar, hvor vi — som *Prins Knud* udtrykte det ved Paraden paa Stadion i Sommer — allesammen var med til at snyde Tyskerne; men det skal ses som et typisk Udtryk for det, som har fyldt Tiden for Spejdere og Førere i Besættelsestiden, omend det har været paa meget forskellig Maade.

Saa begynder vi Samtalen.

»Du forlod Danmark engang i 1943. Hvornaar var det egentlig, og hvorfor maatte du af Sted over Sundet?«

Tom svarer:

»Det var i Maj 1943. Vi havde et Stykke Tid haft et — efter Tyskernes Mening ikke helt lovligt — Trykkeri. Men saa blev Gruppen delt saaledes, at den ene Halvdel fortsatte Arbejdet med Trykkeriet, medens den anden — den, jeg hørte til — af Folk fra England skulde uddannes til Instruktører i Sprængstofanvendelse. Vores Hovedkvarter laa et Sted i Valby, og der havde vi et større Lager af forskellige Sprængstoffer og Vaaben, alt sammen noget, der var kommet ned med Faldskærme fra engelske Flyvemaskiner.

En Aften i Maj 43 — det var efter et Instruktionsmøde — sad jeg sammen med *Knud* og øvede os i at samle og adskille forskellige Modeller af Pistoler. Det var blevet lidt over Midnat, da jeg cyklede hjem; og fire Timer senere kom Gestapo, Lejligheden blev stormet, efter at hele Ejendommen i Forvejen var blevet omringet. *Knud* havde ikke den ringeste Chance, og de tog ham altsaa med.«



Ned med Faldskærm.

Ja, vi husker det godt; det gjorde stort Indtryk paa os. »Hvordan gik det saa de øvrige?« spørger vi.

»Lad mig lige sige, at det var en Stikker, der stod bag ved og gjorde Tyskerne den Tjeneste. Men *den Sag* er i Orden. Og vi naaede at faa alle de andre advaret, saa ingen af Gruppens Medlemmer kom ud i Lejligheden, hvor Gestapo havde slaaet sig ned, ventende med en englelig Taalmodighed. Alligevel blev der taget en til af Gruppen et Par Dage senere, og en tredje naaede kun lige akkurat at slippe væk hjemmefra en Time før, de var der efter ham. Saa var vi klar over, at den var virkelig gal, og fra Chefen fik vi Besked om at gøre os klar til Turen over Sundet. Vi var otte, der skulde af Sted; de to, der var taget, fik henholdsvis otte og fire Aars Tugthus; men de blev befriet derovre fra Horsens i Februar 1945. Havde det været senere, de var blevet taget under de Omstændigheder, var de sikkert blevet henrettet.«

»Modtagelsen i Sverige; hvordan var den?«

»Ja, der var jo ingen Modtagelse paa Stranden, da vi gik i Land lidt Syd for Landskrona. Naar jeg siger gik, saa skal det forstaas rent bogstaveligt. Vi maatte nemlig gaa — eller rettere vade — et Par Kilometer. Saa lidt Vand var der, at ikke en Gang vores beskedne Foldebaad kunde faa Vand nok under sig det sidste Stykke.

Klokken var tre om Natten, da vi omsider kom ind paa tørt Land; vi var taget fra Danmark ved Midnatstid. Vi ventede saa udenfor Landskrona, indtil Byen begyndte at vaagne. Planen var at tage Billet til Stockholm, hvor vi havde faaet en Adresse, vi skulde melde os til. Saa langt kom vi dog ikke i første Omgang, takket være en tjenstvirg Stationsforstander, der meddelte Politiet, at der var tre fremmede, der havde taget Billet til Stockholm. Den Gang var det jo ikke saa almindeligt at flygte til Sverige; der var kun ca. 200 danske Flygtninge i hele Landet.

Naa, *Polisen* kom saa og hentede os, og det første de



spurgte os om var, om vi var sultne. Da vi svarede, at det var et mildt Ord for det, vi var, fik vi et dejligt Maaltid Mad. De var vældig flinke og hjælpsomme overfor os overalt, da de først var blevet klar over, at vi ikke var tyske Spioner. Fra Landskrona kom vi til Politiet i Helsingborg, hvor vi maatte blive, til Papirerne var kommet i Orden. Det tog en Ugestid for mig, og saa tog jeg altsaa til Stockholm.»

»Og hvorlænge blev du saa i Sverige?»

»Det blev til et meget langt Ophold, hele 9 Maaneder. Der gik nemlig kun Flyver til England med den mest nødvendige Post i den lyse Tid. Det var efterhaanden blevet en ret risikabel Tur.»

»Hvad lavede du saa i al den Tid?»

»Først holdt jeg en lille Maanedes Ferie i Stockholm; siden tog jeg paa Høstarbejde i Värmland sammen med fire Kammerater. Der var blevet oprettet en Skovlejr for en halv Snes Stykker af samme Slags som jeg selv, og vi havde en aldeles pragtfuld Tid i de mægtige Skove — 100 km paa den ene Led og 500 paa den anden, altsaa ikke saa lidt større end Sjælland. Det var vel nok et Liv for Spejdere, og da syv af os enten var eller havde været Spejdere, saa kan det nok være, vi nød Tilværelsen. Senere, da det blev Vinter, skiltes vore Veje. Nogle tog til et Universitet for at studere færdigt, andre gik til Handelen. Sammen med tre andre kom jeg til en Idrætshøjskole ude i Stockholms Skærgaard, og der var jeg, til jeg forlod Sverige.»

»Var du noget sammen med de svenske Spejdere?»

»Det kan man da ikke lade være med! Fra den sidste Korpslejr kendte jeg flere svenske Spejdere, og vi havde i de mellemliggende Aar holdt Forbindelsen vedlige. En af dem, der boede i Göteborg, skrev jeg til fra Stockholm, og han svarede, at han kom til Stockholm, hvor han havde faaet Arbejde, saa bedre kunde det jo ikke passe. Vi havde mange hyggelige Timer sammen, og det blev indrettet saa praktisk, at han skrev til »mig« i København, og mine Forældre skrev til »ham« i Stockholm, saa paa denne udmærkede Maade kom Brevforbindelsen i Orden. Oppe i Värmland traf jeg ogsaa Spejdere, som var paa Landarbejde, et meget almindeligt Hjelpearbejde deroppe, hvor saa mange var indkaldt til Militærtjeneste. Da Føreren skulde et Par Dage til Stockholm for at ordne noget med sin Soldatertjeneste, vikarierede jeg for ham som Lejrchef.»

»Og saa kom du til England, ikke?»

»I Februar 1944 kom der endelig Besked til mig om at gøre mig klar til Afrejse. Flyvningen — for det foregik naturligvis ad Luftvejen — fandt Sted om Natten, og jeg skal ikke nægte, at det var en spændende Tur, selv om den gik udmærket. Vi fløj oppe i de højere Luftlag; saa højt oppe, at vi maatte have Iltmaske paa.»

»Lad os høre lidt om dit Indtryk af England i 1944.»

1. Lejren i Skoven
2. Paa Høstarbejde i Värmland
3. Baaden afgaar efter Proviant
4. Som Skovhugger

»Mit første Indtryk var sort. Nu kom jeg jo lige fra det oplyste Sverige og ind i en Mørklægning, der var endnu mere effektiv end den, vi havde herhjemme. Der var ikke en Lysstribe; jo, der var der Alvor og Mening med Mørklægningen. Englænderne tog alt, hvad der kom, uden at sige et Muk. Jeg maa sige, at jeg beundrede dem for den Maade, de tog Livets Tilskikkelser paa, stille og roligt, om saa Bomberne — hvad de ofte gjorde — haglede ned omkring dem.

Den tredie Nat, jeg var i London, blev det Hotel, jeg boede paa, bombet og nedbrændt. Det var en urolig Nat; men jeg lærte at tage det paa samme Maade som Englænderne. Det saa faktisk ud, som om de slet ikke var berørt af det hele.«

»Fik du noget Indtryk af de engelske Spejdere?«

»Ja, de havde nok at gøre; man kunde ikke undgaa at se, hvorledes alle arbejdede med. Da de fleste af Førerne var Soldater, var det Patruljeførerne, der havde Ansvaret. I saadanne Tider viser det sig for Alvor, hvad Patruljesystemet er værd. Normalt Spejderarbejde var der ikke meget af; de fleste arbejdede ude paa Landet, en Mængde var med i Meldetjenesten, og i London kørte Spejderne med Kantinevogne og serverede Kaffe og Brød til Oprydningsmandskabet under og efter Luftangrebene.«

»Hvordan kom du saa ind i *special force*?«

»Ja, først kom jeg altsaa paa Session og blev undersøgt paa alle Leder og Kanter. Og da der ikke var noget i Vejen, blev jeg indrulleret i Hæren. Og da der var

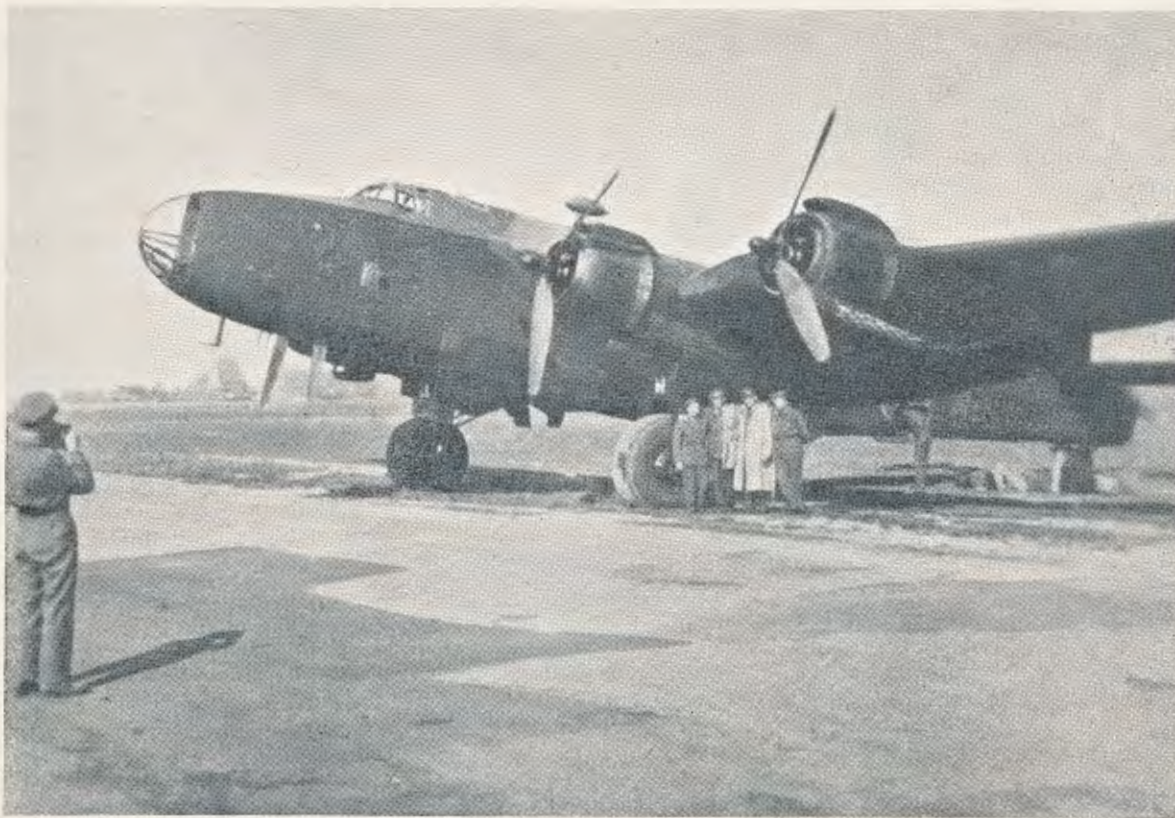


Fra en Flyveudstilling i London.

Brug for Folk til at arbejde i Danmark, blev der spurgt, om jeg var villig til — i civil Paaklædning — at arbejde i fjendtligt Omraade og at lade mig sætte ned med Faldskærm. Da det hele Tiden havde været mit Ønske at komme til dette Arbejde, saa var jeg ikke i Tvivl om Svaret.«

»Den Opgave maatte vel kræve en ganske særlig Uddannelse. Hvori bestod den?«

»Du maa hellere spørge om, hvori den *ikke* bestod. Jeg kom paa S.T.S. Skolen — det betyder Special Training School — og det var en meget interessant, men grundig og haard Uddannelse, der strakte sig lige fra at springe ned med Faldskærm til at fange Harer og



Lige før Afgang til Danmark.

stege dem. Desuden lærte vi Morsesignal, Orientering, Behandling af Sprængstof, Sabotage, Skydning, Behandling af Brevduer, Forklædning, Opdirkning af Laase, Koder, Gymnastik, Terrænløb og meget andet.»

»Var der andre Danskere paa Skolen?»

»Ja, vi havde en Skole, hvor der ikke kom andet end danske, og hvor vi lærte de første Grundregler og havde vores Hovedkvarter. Derfra kom vi saa ud paa andre Skoler til det mere specielle. Der var 28 Danskere, da jeg kom paa Skolen.»

»Da Direktøren for »Boy Scouts International Bureau« fornylig besøgte Danmark, fortalte Oberst Wilson om en international Spejdergruppe, som han af og til samlede. Saa du noget til den?»

»Nej, for vi havde ikke megen Fritid og rejste desuden fra den ene Ende af Landet til den anden, rundt til de forskellige Skoler.»

»Og saa kan vi vist gaa over til den sidste Del, da du vendte tilbage til Danmark. Hvornaar var det, hvordan kom du herover, og hvad blev saa din Opgave?»

»Det var Natten mellem den 3. og 4. Oktober 1944, at jeg kom ombord i en Halifax Maskine og gik ned med Faldskærm i Nærheden af Skive. Min Opgave var at være Forbindelsesofficer mellem Modstandsbevægelsen og England. Desuden var jeg Instruktør i Brugen af Vaaben og Sprængstoffer.»

»Var det svært at holde sig skjult herhjemme?»

»Jeg boede i lang Tid, 5 Maaneder, i Gentofte og færdedes meget i København, hvor jeg jo kender mange Mennesker; men takket være Træningen i England saa jeg altid dem først, saaledes at jeg kunde faa Tid at lave det saadan, at de ikke saa mig.»

»Har din Spejdertræning betydet noget for dig i dit Arbejde?»

»Ja, den har afgjort hjulpet mig meget. I Træningen var der mange af de Ting, vi skulde arbejde med, som var gamle Bekendte. Baade Signalering, Orientering og alle »Klar dig selv«-Opgaverne, Stegning, Bagning, noget af det, vi skulde kunne, hvis vi maatte leve et Stykke Tid i Skoven, henvist til os selv; alt det var værdifuldt at kunne. Den Tillid, man mødte, var ogsaa større, naar Folk hørte, man var Spejder, og det gjaldt baade i Sverige og England. Det var ogsaa en personlig Afstivning for mig, at jeg var Spejder, og mine Kammerater vidste, jeg var det.»

»Maa man slække paa Idealeerne under Krigsforhold?»

»Det er just ikke Spejderidealer, man lærer under saadanne Forhold, hvor man lever paa falske Papirer under Dæknavne, laver Dækhistorier om en opdigtet Tilværelse o. s. v. Anderledes kan det ikke være under Krigsforhold, men det, det gælder om, er, at man aldrig taber Idealeerne af Syne, medens man befinder sig i en saadan Nødsituation. Gør man det, kan det være vanskeligt at komme tilbage til de normale Forhold igen, naar den ekstraordinære Tilstand er slut.»

»Hvordan tænkte du om os herhjemme?»

»Alle mine Tanker gik til Danmark; det var jo her, at vor Kamp skulde udkæmpes, og jeg var glad og stolt over det Arbejde, der blev gjort og det Sammenhold, der blev vist herhjemme. Kun var jeg bange for, at Begejstringen skulde blive saa stor, at de alt for unge kom

med i det til Skade for baade dem selv og Modstandsbevægelsen. Men bortset fra nogle ganske faa Tilfælde, tror jeg, man har trukket den rigtige Grænse. Vi brændte efter at komme hjem og være med; for det var jo kun derfor, vi rejste ud, for saa hurtigt som muligt at komme hjem og være med igen.»

»Og har du saa tilsidst en eller anden særlig spændende Oplevelse at berette?»

»At der har været mange og spændende Oplevelser Tiden igennem, skal jeg ikke nægte. Den mest afgørende maa vel siges at være den Nat, 3. Oktober 1944, da jeg kom til Danmark for at fortsætte det afbrudte Arbejde.

Efter en dejlig Middag kørte vi — 4 Mand høj — ud til den engelske Flyveplads. Vi eftersaa Flyverdragten, om der var alt, hvad der skulde være: 2 Pistoler, Kompass, Kort, Nødproviant, Lommelygte, Kniv, Morfinsprøjte, Piller til at holde sig vaagen paa og Piller til det modsatte — og en Flaske Rom. Faldskærmene og Pistolerne blev efterprøvet, og Kl. 21 blev vi kørt ud til Halifax'en og hilste paa Besætningen. Vi fik vist, hvilken Rute vi skulde flyve, fik udpeget et bestemt Skæringspunkt, og naar vi var der, var der 3 Minutter til Stedet, hvor vi skulde »staa af«, vi skulde være der Kl. 24. Saa startede vi efter at have faaet et »Held og Lykke og paa Gensyn i Danmark« med paa Turen.

Vejret var pragtfuldt, spredte Skyer og Maaneskin; det er en herlig Følelse at flyve oppe over Skyerne i Maaneskin. Naar vi ikke sad og betragtede Landskabet, sov vi; vi skulde jo gerne være friske, naar vi kom ned. Da Klokken manglede 10 Minutter i 24, blev Lemmen aabnet, og vi stod og kiggede ned i Danmark.

Efter at have passeret Vestkysten, hvor vi maatte stige lidt brat paa Grund af nogle generende tyske Luftværnskanoner, gik vi nu lavt ned. Vi kunde se Folk staa af Cyklerne og vinke til os, ja der var endda nogle, der morskede V-Tegnet. Vi kunde tydeligt følge Ruten, og da vi kom til Skæringspunktet, blev en rød Lampe tændt, og Ordren: »Running in« lød. Det betød, at vi nærmede os Maalet.

Vi var alle fire klar, jeg skulde springe først, alle Nerver var spændt. Var Tyskerne paa Pladsen, eller var alt i Orden? Saa lød næste Ordre: »Action stations!« — Maalet var naaet, og en grøn Lampe blev tændt. Vi kunde se Signalerne fra Jorden; de viser dels, hvor den nøjagtige Plads er, dels Vindretningen. Lige efter, at den grønne Lampe var tændt, lød Kommandoen:

»Number one ... go!»

— og ud sprang jeg, efterfulgt af mine tre Kammerater.

Saa hænger man dér og svæver, ser sig lidt omkring, alt ser stille og roligt ud, man føler efter Pistolerne, og saa er man ved Jorden, klar til Landing, som er det vanskeligste af det hele.

Det gik godt for os alle, 15 Sekunder efter at have forladt Flyvemaskinen stod vi atter paa dansk Jord. Klokken mangler et halvt Minut i 24, flot klaret og beregnet af Piloten. De rigtige Folk var paa Pladsen, og lidt efter var vi paa Vej ind til Byen som pæne Mennesker med Overfrakke og blød Hat. Det er bare Dyrslægen, der har været ude paa en Gaard og se til en syg Ko.

Arbejdet i Danmark begynder for anden Gang.»

I DANMARK ER JEG FØDT DER HAR JEG HJEMME

9. APRIL 1940

Der fløj en Flok af Fugle
med mørke Vingefang.
-Brat standsed Danmarks Lærke
sin lyse Foraarssang

Hin Morgen fængede Gnister
i unge danske Sind.
Tavse gav de Troskabs-Løfter:
Vi sætter Livet ind!

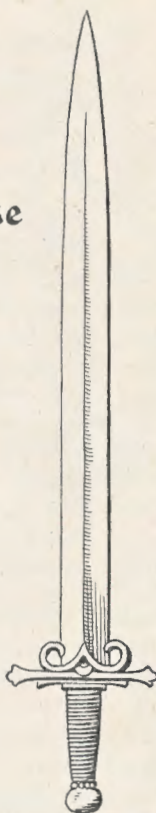
De sorte Uvejr-Ørne
skal atter gennes bort
-thi Danmarks Lærke-Rige
er evigt - evigt - vort!

5. MAJ 1945

Mit Land er frit -! Mit Folk! Mit Sprog!
Knust ligger Fjendens Hersker-Aag!
Hver lille Blomst, jeg gaar forbi,
hvert lille majgrønt Fugle-Hi
forkynder: Du er fri -!

Fem lange Aar i Sorg og Nød!
I bittert Savn! Med blodig Død!
Hvert Døgn et angstfuldt: „Hvor?„ og „Hvem?“
-- Men saa med eet brød Solen frem
og smilte: Den fandt hjem!

Vi saa' det komme, saa det ske:
Et Vaarbrud, født af Vintervé!
Nu kvidrer det langs Strand og Sti,
nu jubler det: Forbi, forbi
Aa, Danmark! Vi er fri -!



UNGDOM 1945

De kom med Haan og Herre-Bud
-men Holger Danskes Æt holdt ud.

De myrdede med Morder-Haand
-men Drab kan ikke dræbe AAND.

Niels Ebbesens og Uffes Slægt
gav Vovemod og Vilje Vægt.

Hvad før var vagt, blev ridder-rankt.
I Sværdtid holdt vi Skjoldet blankt.

Nu gryr en god og gylden Vaar
med grødetunge Hjemstavns-Kaar
- og Arbejds-Aar!



Gunnar Jørgensen

Tegnet af Viggo Bang

KONG KRISTIAN'S VEN

Af H. K. Sandholdt . Tegninger af Aage Gotved

KONG KRISTIAN den 2. sad paa Kalundborg Slot i sit Kammer og grublede. Det var, mens han endnu var i sin Velmagt. Lidet anede han, at han paa dette Sted vilde komme til at ende sine Dage som en fangen og nedbøjet Mand.

Han spekulerede over, hvorledes han bedst kunde komme Herremændene i Vestsjælland til Livs. De havde været genstridige mod ham, og en enkelt havde endog i forsigtige Vendinger truet ham med Afsættelse. Vreden laa og ulmede inde i Kongens Sind. Han skulde nok faa de stolte Herremænd til at bøje deres Nakke, om ikke paa anden Maade, saa dog naar Bøddelen skulde til at svinge sin Økse. Men ingen skulde kunne se paa ham, hvilke Tanker, der boede i hans Sind. Han vilde overfor alle være venlig og smilende.

Om to Dage skulde alle Vestsjællands Herremænd møde til et Gilde paa Kalundborg Slot, og ved den Lejlig skulde han — Kongen — nok klapse dem af. Forrylig havde han jo vist, hvorledes han kunde ordne Herremanden Torben Oxe. — Heldigvis havde han ogsaa mange Venner i Danmark. Borgere og Bønder var ham hengivne. Det mærkede han ikke mindst her i Kalundborg, hvor de til enhver Tid var ham behjælpelige.

Pludselig sprang Kongen op. Hans Hoved værkede. Det vilde være godt, om han kunde komme af med sin Hovedpine. En Spadseretur i den friske Luft vilde gøre godt.

I dybe Tanker gik han bort fra Slottet og Byen, og han var saa langt borte fra Omverdenen med sine Spekulationer, at han ikke lagde Mærke til de mange Borgere, som hilste paa ham.

Den friske Luft gjorde ham godt, og hans Sind blev lettet. Han gik hurtigt til, for Luften var kølig. Da han skulde over en lille Bæk inde i en Lund, lagde han ikke Mærke til, at det lille Bræt, som han traadte ud paa, var daarligt anbragt. Resultatet blev i hvert Fald, at Brættet vippede over til Siden, og Kongen tabte Balancen. Han faldt i Vandet.

Et vældigt Plask tilkendegav, hvad der skete. Skønt Bækken ikke var særlig dyb, naaede Kongen dog at blive drivvaad. — Han skældte og brummede over det daarligt anbragte Gangbræt og søgte at ryste Vandet af sig. Støvlerne tog han af og hældte Vandet af dem.

Bedst som han var i Gang med dette, kom en 13 Aars Dreng løbende. Han hed Ingomar og var en Købmands-søn inde fra Kalundborg.

Straks genkendte han Kongen og saa den ubehagelige Situation, som denne var kommet i. Han havde en lille Kappe paa, den tog han af og gav den til Kongen, idet han sagde:

»Herre Konge! Jeg ser, I er faldet i Vandet! Vil I laane min Kappe? Skal jeg løbe hen til Slottet og bede om tørt Tøj til jer? — Imens maa I endelig løbe rundt, for at I ikke skal paadrage jer nogen Forkølelse.

Skønt Kristian den 2's Humør i Øjeblikket stod meget lavt, følte han sig dog oplivet ved Drengens Omsorg for ham og smilede.

»Dig kan jeg lide,« sagde Kongen, »du har Omløb i Hovedet. — Jeg vil gaa ind i Skovtykningen og klæde mig af. Din Kappe kan jeg saa tage paa, mens jeg løber rundt for at holde Varmen. Hent noget Tøj til mig og tag denne Signetring med, saa vil man straks være klar over, at du kommer fra mig.«

Kongen tog Kappen, og Ingomar fik Signetringen.

Drengen løb saa hurtigt han kunde, men det varede alligevel en Time, inden han vendte tilbage.

»Det er godt, at du endelig kommer,« sagde Kristian den 2., »selv om jeg har løbet rundt, som du raadede mig til, knagfryser jeg alligevel. — Tag mit vaade Tøj og gaa straks op paa Slottet med det. I Morgen kan du komme derop og faa Kappen, og saa skal du i øvrigt have Tak, fordi du har hjulpet mig!«

Kongen holdt ikke af at blotte sig i Drengens Paasyn, og derfor lod han ham gaa.

Den næste Dag gik Ingomar op paa Slottet, hvor han fik sin Kappe og en Guldmønt udleveret. Glædestra-



Kongen tabte Balancen.

lende forlod han Slottet. — Lige inden for Porten traf han imidlertid Kongens Hovmester, der kendte ham fra sine Besøg i Faderens Købmandsbod.

»Hej, stop du!« sagde han; »du ved vel, at vi i Morgen faar mange fremmede her paa Slottet. Jeg savner Folk til at hjælpe i Køkkenet og til at opvarte de høje Herrer. Kan du komme i Morgen? Tag saa dit pæneste Tøj paa!«

»Hvis jeg maa, vil jeg gerne,« svarede Ingomar.

Købmanden — Ingomars Far — holdt ikke af at sende sin Dreng hen mellem saa mange fremmede Mennesker, men da Hovmesteren havde gjort store Indkøb i hans Bod, holdt han ikke af at fortørne denne. Ingomar fik altsaa Lov til at gaa op til Slottet.

Inden han gik derop, sørgede hans Mor for, at han blev grundig vasket, og det var han ikke saa begejstret for. — Men hun sagde, at hun ikke vilde sende en snavset Dreng op til de høje Herrer paa Slottet, og det maatte han bøje sig for.

Der var Liv og Travlhed i Kalundborg. Mange af de tilrejsende Herremænd tog ind paa Herbergerne og andre Steder, hvor man ellers vilde tage imod dem. Slottet kunde ikke rumme nogen af dem, da Kongen og hans Mænd her havde beslaglagt al Plads. — Ved samme Lejlighed handlede de fremmede i Byens Boder, og det var Byens Borgere glade ved.

Paa Vejen op til Slottet mødte Ingomar mange af Byens Gæster, og han betragtede med Undren deres fine Dragter.

Hovmesteren satte ham straks i Arbejde, da han saa ham.

»Det varer ikke længe, inden Gæsterne indfinder sig paa Slottet,« sagde han, »og saa faar vi travlt. Kongen sidder inde i sit lille Kammer sammen med to af sine Mænd fra København. — Gaa ind til dem med en Kande Vin. — Er der tomme Kander derinde, tager du dem med tilbage. — Bank paa, inden du gaar ind, og buk høvisk for de høje Herrer.«

Ingomar vidste nok, hvor han skulde finde Kongens Kammer, og han listede af Sted med Kanden. — Da han naaede derhen, blev han forsagt og turde ikke banke paa Døren.

Inde fra Kammeret hørte han højrøstede Stemmer, og pludselig hørte han en Mandsstemme sige højt:

»Spær det fordømte Herregaardsrak inde i Kælderen og hug Hovederne af dem, saa skal deres Venner ud over Landet nok blive mere medgørlige! — Reger saa Landet ved Hjælp af Borgere og Bønder! — De er Eder inderligt hengivne!«

»Jeg har selv haft de samme Tanker,« sagde Kongen, »men jeg mener, det er for tidligt at bruge en saadan Fremgangsmaade.«

»Ingenlunde, Herre Konge!«

»Jeg vil overveje, hvad du foreslaar. Det kan godt være, jeg følger dit Raad.«

Efter at Kongen havde sagt dette, blev Samtalen mere dæmpet, og Ingomar kunde ikke høre, hvad der blev sagt.

Drengen blegnede og kom til at ryste over hele Kroppen. — Det vilde være forfærdeligt, om der nu i disse

Dage skulde komme til at finde Henrettelser Sted i Byen. Da han havde staaet lidt og tænkt over det, han havde hørt, lagde han Mærke til, at nogen kom gaaende i den modsatte Ende af den Gang, hvor han opholdt sig. Han bankede derfor paa og gik ind i Kammeret.

Kongen og de to andre Mænd lagde ikke engang Mærke til ham, saa optaget var de af deres Samtale. Han satte Kanden med Vinen fra sig og tog to tomme med tilbage.

Ingomar blev glad ved, at han nu fik Lejlighed til at være ene med sine Tanker. Han var meget oprevet af det, han havde oplevet. — Paa Vejen hjem kom han forbi en Kirke. Her løb han ind og knælede ned ved et Alter. Han saa op paa et Krucifiks og bad:

»Kristus, du korsfæstede. Jeg beder dig om, at du sammen med din hellige Moder og alle Helgener vil afværge, at Kongen henretter sine Gæster. — Oh, lad det ikke ske!«

Derefter ilede han ud af Kirken og hjem til sin Far. Han maatte skynde sig, for Hovmesteren ventede paa ham. Krydderierne fik han udleveret, og med en Formaning om at passe godt paa dem forsvandt han ud af Bodene.

Da han atter løb hen ad Gaden, kom han til at tænke paa, at han maaske kunde prøve paa at afvende Kongens og hans Mænds onde Hensigter. Han bad om Hjælp og gode Indskydelser.

Ved Ankomsten til Slottet saa han nu, at Gæsterne myldrede ind, og det store Gilde i Riddersalen skulde snart begynde.

I Køkkenet herskede der febrilsk Travlhed, og Ingomar blev straks sat til at bære Mad ind paa Bordet. — Han blev nu Vidne til, at Herremændene kom og hilste paa Kongen. De hilste med den Ærbødighed, som de skyldte Kongen, men han kunde se, at de i Smug sendte ham vrede Blikke. — Kongen var derimod venlig og flink at se til. Men Ingomar vidste, at derfor kunde han godt gaa med skumle Planer.

Snart sad Kongen ved det festligt dækkede Bord sammen med alle sine Gæster, og ingen af dem forsmaaede, hvad der blev sat frem. De store Mængder af Mad og Drikke, som blev fortæret, satte Stemningen i Vejret. — Man skulde ikke tro, at der var noget ondt i Gære! — Dog vidste Ingomar, at Herremændenes Svende blev beværtet med Overflod af Mad og Drikke, mens Kongens Mænd, der var fuldt bevæbnede, ikke fik mere at spise og drikke, end de kunde taale.

De to Mænd, som havde raadført sig med Kongen, var ikke inde i Riddersalen, men holdt nøje Øje med alt, hvad der skete paa Slottet.

Alt dette lagde Ingomar Mærke til, og da han engang kom hen i Nærheden af dem, lagde han Mærke til, at de talte om, at ved Midnat skulde det gaa løs.

Han tænkte hele Tiden paa, hvorledes han skulde afværge den Ulykke, som han forstod, var nær forestaaende. — Ærlig talt passede han ikke sin Bestilling med at varte op særlig godt, for hans Tanker var andre Steder henne.

Pludselig fik han en Indskydelse, og den vilde han følge. Han saa sit Snit til at liste ud af Køkkenet og gaa ned i Slotsgaarden. Herfra lykkedes det ham at komme

ud paa Gaden. Gemt indenfor sin Vams havde han en skarp Kniv. Den halede han frem for at have den parat, naar der blev Brug for den. — Rundt omkring i Byen hørte han Raab og Skraal fra de mange Gilder, som en Del af Byens Borgere holdt sammen med nogle af Herremændenes Følgesvende.

I Stadens Udkant gik Ingomar ind i en Rejsestald, der var fyldt af de fremmedes Heste. Han løsnede de Reb, som de var bundet med. Kunde han ikke faa dem løsnet, skar han dem over med sin Kniv. To af Hestene jagede han ud, og Resten haabede han vilde følge bagefter.

Der var ingen til at passe paa dem, saa han havde frit Spillerum. Dernæst gik han hen til de mindre Stalde i Byen og gjorde akkurat det samme der.

Hestene fo'r ud paa Gaden, og nogle af dem løb hen til Byporten, som denne Nat stod aaben, da der muligvis i Nattens Løb kunde komme Bud til Byens Gæster. — Ganske vist var der anbragt Vagtposter ved den, men de var gaaet ind i et nærliggende Hus, hvor de sad og morede sig.

Da Ingomar listede sig ud af den femte Stald, blev han grebet af en Mand, som tog ham i Nakken og førte ham hen til Raadhuset, hvor han blev laast inde i et Fangehul.

Imens var der blevet almindelig Forvirring i Byen. De mange Heste løb rundt og fik Folk til at komme ud paa Gaden. Hurtigt dannede de vildeste Rygter sig, og paa en eller anden Maade kom de ogsaa op til Slottet.

Herremændene blev opskræmte og forlod straks Riddersalen for at begive sig ud i Byen. De troede, at der var Hestetyve paa Spil, og deres Heste var de meget nænsomme over. Ja, nogle troede endog, at Røvere og andre Stimænd efterstræbte dem.

Lige til den lyse Morgen ledte man efter Hestene. Man fandt dem alle undtagen seks, der var sluppet ud gennem Byporten.

Under disse forstyrrede Forhold kunde de Planer, som Kongen og to af hans Mænd havde lagt, ikke blive gennemført. — De var blege af Raseri. Kongen maatte endog lade de Herremænd, som havde mistet deres Heste, tage 6 andre i hans Hestestald.

Hen paa Morgenstunden begyndte Herremændene at ride hjemefter, skønt det ellers havde været Bestemmelsen, at de skulde opholde sig et Par Dage paa Slottet. Samtidig fik Kongen at vide, at den Dreng, som havde sluppet Hestene løs, var fanget og sad paa Raadhuset. Straks blev der sendt Bud efter ham, og han blev ført ind i Kongens Kammer.

Ingomar rystede og græd, da han stod over for Kongen.

Denne rejste sig og var lige ved at fare løs paa Drengen, da han pludselig standsede og sagde:

»Det var jo dig, som hjalp mig forleden Dag. Hvorledes kunde det dog falde dig ind at lave saadan en Ballade her i Byen i Nat?«

»Maa jeg faa Lov til at tale alene med Kongen,« kom det hakkende og stammende fra ham.

Kristian den 2. vinkede til Manden, der var kommet med Drengen, at han skulde gaa.

Da de to var blevet alene, fortalte Ingomar i en grædende Tone, at han den foregaaende Dag havde hørt



Da Ingomar listede ud, blev han grebet.

Samtalen mellem Kongen og hans Mænd inde i Kammeret. Han forstod, at det vilde ikke alene være en Ulykke for de henrettede, men ogsaa for Kongen og Landet, hvis Planerne om at slaa Herremændene ihjel blev gennemført, og derfor vilde han gøre alt for at forhindre deres Udførelse. I sin Raadvildhed kunde han ikke finde paa andet end at slippe Herremændenes Heste løs.

Der blev saa stille i Kammeret, da Ingomar holdt op med at tale. Kristian den 2. havde sat sig ned og stirrede ned i Gulvet. En vældig Kamp udkæmpedes i hans Indre. — Endelig saa han op og sagde:

»Jeg ved, du er en Dreng, som vil mig det godt! — Det saa jeg forleden ude i Skoven. — Naar jeg nu efter nærmere Eftertanke har overvejet, hvad jeg havde i Sinde, tror jeg, det er bedst, at det hele blev forhindret! — Du har bevist mig en stor Tjeneste! Men ingen — end ikke dine Forældre — maa faa noget at vide om, hvad jeg havde i Sinde.«

Mens Kongen sagde det sidste, blev hans Stemme barsk, ja truende. — I en venligere Tone fortsatte han:

»Gaa straks til dit Hjem og hent din Far! — I Dag rejser jeg til København, og du skal følge mig. Jeg vil have dig i min Tjeneste!«

Da Kongen senere paa Dagen rejste til København, var Ingomar med i hans Følge. — Han blev senere hen en af Kristian den 2.s trofaste Mænd, og da Kongen nogle Aar efter drog i Landflygtighed, var Ingomar en af dem, som fulgte ham og delte onde og gode Dage med ham.

JENS ANTON



Skolehistorie af Holger Buchhave . Tegninger af Aage Gotved

TRANEMOSE KOSTSKOLE var et helt Babylon. Alverdens Tungemaal hørte man naturligvis ikke, — det var saa meget sagt, — men ikke saa faa danske Dialekter var repræsenteret. De jyske Drengene var selvfølgelig i Overtal, men enkelte Fynboer og Sjællændere havde da ogsaa fundet Vej til Djurslands meget besøgte Skole, ja, for nogle Aar siden havde der endogsaa været en Bornholmer blandt Eleverne. Saa man var vant til ikke saa lidt i Retning af forskellig Udtale. Og Oskar fra Varde, som fornylig havde forladt Skolen, var der bestemt ingen, der havde mere sig over paa Grund af hans ret udprægede Accent.

Men da der i Midten af November ankom en ny Elev fra samme By, skete det usædvanlige, at Udtalen vakte Opsigt. Da han midt i tredje Time dukkede op i II Mellem og paa Hr. Jørgensens venlige Forespørgsel angaaende hans Navn svarede: »Jens Anton«, spidsede Klassens uvilkaarligt Øre. Men Svaret paa det næste Spørgsmaal udløste en ubarmhertig, skraldende Latter.

»Og hvor er du fra?«

Det er muligt, at Jens Antons Udtale virkelig var meget særpræget. — Det er ogsaa muligt, at de Tanker, der for Tiden fo'r igennem hans Hjerne, naar han mindedes om sit Hjemsted, var saa længselsfulde og bedrovede, at han uvilkaarligt kom til at lægge en egen Varme og Inderlighed i det lille Tostavelses-Ord.

For kun to Maaneder siden havde han levet en glad og sorgløs Tilværelse uden egentlig selv at vær klar over, hvor godt han havde det. Nu bagefter forstod han, at han havde elsket sine Forældre over alt i Verden, — og lille Broder Poul, der kun havde været to Aar yngre end han selv, og som han havde skændtes med og

drillet og sommetider taget Livtag med, havde i Virkeligheden været den bedste Kammerat og Ven, man kunde tænke sig. — — — Men saa skete det forfærdelige, som fik hele hans lille Verden til at ryste i sin Grundvold, Togulykken, hvor alle hans tre kære var blandt de dræbte, og hvor han selv kun ved et Mirakel blev frelst. Alt, hvad der siden var sket, stod saa underlig taaget i hans Erindring. En Halvbroder til hans Fader, Onkel Vilhelm, som aldrig før havde vist sig i Hjemmet, dukkede pludselig op og tog Affære. Han ordnede Begravelsen og mange andre Ting og havde nu til sidst sendt Jens Anton til Tranemose Kostskole, hvis Rektor han havde lidt Kendskab til fra tidligere Tid. Da Onkelen meget ofte var paa Rejse, havde han betinget sig, at Jens Anton kunde tilbringe i hvert Fald Julen, men muligvis ogsaa andre Ferier, paa Kostskolen.

Da Jens Anton paa Lærersens Spørgsmaal om, hvor han var fra, med en underlig bevæget Stemme svarede: »Fra Varde!«, bragede Latteren som sagt igennem Klassen. Selv Hr. Jørgensen kunde ikke undertrykke et lille Smil.

Bendt, som af nogle af Kammeraterne regnedes for Klassens Spilopmager Nr. 1, medens andre mente, at han i den Henseende maatte nøjes med Nr. 2-Pladsen, da Richardt efter deres Bedømmelse var en lille Tak bedre, var straks klar over, at der kunde presses meget mere Morsskab ud af denne herlige Situation, og han var straks parat til at yde sit Bidrag. Idet han med virkelig Held efterlignede Jens Antons Udtale, skar hans Stemme kraftigt igennem Larmen:

»A ku' et' hør'et. Huer war han fræ?«

Og Svaret kom omgaaende — med nøjagtig samme Dialekt — fra det mod-

satte Hjørne af Klassen, hvor Richardt syntes, at nu maatte det være hans Tur:

»Han saa'et ejsen ty'li' nok, te han war fra Varde!«

Kammeraterne lo paany og sendte hinanden fornøjede Øjekast. Tænk, at den kedelige Geografitime skulde blive afbrudt paa saa pragtfuld en Maade.

Men nu morede Hr. Jørgensen sig ikke mere. Det to Drenges Bemærkninger var jo absolut »over Stregen«. Og Jens Antons forstenede Udtryk fortalte ham, at det var hans Pligt at komme Drengen til Undsætning.

Han rynkede Panden og saa alvorligt ud over Klassen.

»Saa, saa! — hold saa op med det fjollede Grineri!«

Smilene forsvandt, og der blev ganske stille. Naar Hr. Jørgensen tog den Mine paa, var han ikke til at spøge med.

»Det skal du ikke bryde dig om, Jens Anton. De Herrer her i II er noget lattermilde — somme Tider lidt for meget. Men de mener ikke noget ondt med det. Det vil du snart erfare, naar du lærer dem nøjere at kende.«

Han saa sig om i Klassen, som vilde han fange hver enkelt Drengs Blik. Saa fortsatte han med Eftertryk:

»Det har altid været Skik og Brug her paa Tranemose Kostskole, at man tager vel mod en ny Kammerat. Og saadan vil det ogsaa være i dette Tilfælde — ikke sandt?«

»Jo!« kom det lidt spagfærdigt fra de fleste af Drengene.

»Der er en Plads ledig derhenne ved Siden af Robert. Det er vist ogsaa ham, du skal dele Værelse med, saa vidt jeg ved. — Var det ikke dig, der boede sammen med Oskar?«

»Jo,« svarede Robert og gjorde beredvillig Plads for Jens Anton, der var helt

fortumlet over den mærkelige Modtagelse, han havde faaet, og kun længtes efter at drukne i Mængden, saa han ikke længere var Genstand for alles Opmærksomhed.

Snart var Undervisningen paany i Gang. Men Jens Anton hørte kun efter til at begynde med. Han spekulerede paa, hvordan han vilde faa det blandt disse Kammerater. Han havde paa Fornemmelsen, at han altid vilde komme til at gaa som en fremmed iblandt dem. Et Øjeblik var han lige ved at give efter for Trangen til at lægge Hovedet ned paa Armene og give sig til at tndbrøle. Men han tog ligesom et Tag i sig selv. Det maatte for alt i Verden ikke ske. Han maatte bevare Masken og lade som ingenting, hvor meget de saa end drillede ham. — Og han maatte vogte sig for at betro nogen af dem noget om sig selv — eller Varde. De vilde jo sikkert bare bruge det siden til at latterliggøre ham med.

Idet Skoleklokken ringede ned til Frikvarter, kom der Bud fra Rektor, at Jens Anton skulde komme ned paa Kontoret. Og den Samtale, der dør blev ført, gav Jens Anton nyt Mod paa Livet. Rektor Munck forstod, hvordan en »ny Dreng« trængte til at blive modtaget.

Jens Anton var lige ved at være i godt Humør, da han skyndte sig op ad Trappen til Klasseværelset paa første Sal. Men han sagnede uvilkaarligt Farten, da han fra Døren, der stod paa Klem, hørte kraftige Lattersalver. Læreren havde aabenbart endnu ikke vist sig. Efter Jubelen at dømme, var der ingen Tvivl om, at et af Klassens lyse Hoveder var i Færd med at optræde paa slap Line. Jens Anton standsede uden for Døren. Han kunde høre hvert Ord, Bendt sagde.

»Hvad var de, vi kom fra? — Fra Varde, ja! — rigtigt, det var de! — Varde er som bekendt en af Vestjyllands mest betydelige Byer. — Richardt kunde maaske nævne nogle berømte Mænd, som er født i Varde og har kastet Glans over Byens Navn?«

Richardt manglede ikke Svar.

»Niels Bohr — og æh — Dalgas — og æh — H. C. Andersen — og æh — og æh — — Jens Anton!«

Det sidste Paafund forekom Tilhørerne saa ovenud vittigt, at Jubelen næsten ingen Ende vilde tage.

Jens Anton trak Vejret dybt. Hvordan skulde han faa Mod til at gaa ind i Løveburet. Men han kunde jo ikke blive staaende. Om lidt vilde Læreren sikkert komme.

Inde i Klassen var der sket noget mærkeligt. Den stilfærdige Robert, som efter de flestes Mening var mere skikkelig, end man havde Lov til at være, og ellers aldrig var direkte Deltager i Løjnerne, rakte pludselig en Finger i Vejret.



— da han fra Døren, der stod paa Klem, hørte kraftige Lattersalver.

»Der er selvfølgelig mange flere berømte Mænd fra Varde,« fortsatte Bendt. »Nu vil Robert nævne os endnu et Par Stykker.«

Robert rejste sig. Alle saa hen imod ham og blev saa mærkværdig stille. Robert saa saa alvorlig og beslutsom ud, da han begyndte:

»Vi kan ikke være bekendt — —«

Videre kom han ikke. For i det samme gik Døren op, og Jens Anton kom ind — fulgt i Hælene af Hr. Jørgensen.

Og saa gik Dagene. Jens Anton vænede sig lidt efter lidt til Kostskolelivet. Men Forholdet til de andre Drengene var ikke godt. Det irriterede Jens Anton, at de fleste stadigvæk kaldte ham »Varde«. Og han kunde ikke lide det Smil, der lurede i Øjnene paa mange af dem, naar det var ham, der blev »hørt«, og der altsaa var Mulighed for, at han kunde blive til Grin. Og han kunde koge af Raseri, naar Latteren af og til slog op imod ham paa samme Maade som ved hans Ankomst. Han undgik saa vidt muligt at have noget med Kammeraterne at gøre.

I Begyndelsen var han ogsaa meget tilbageholdende og utilnærmelig over for Robert. Men inden længe maatte han overgive sig. Roberts Venlighed og Hensynsfuldhed var saa stor og saa ægte, at Jens Anton snart var klar over, at fra den Side behøvede han ikke at vente noget Baghold. — Og hvor var det dejligt igen at have nogen, man kunde

betro sig til. Først var det mere almindelige Ting, — at han holdt forfærdelig meget af at fiske — og ogsaa var ganske dygtig dertil, — at han engang ved Aarsafslutningen havde faaet Gymnastikpræmie, fordi han var den bedste i Klassen til at klatre, — og saa videre. Og en Aften, da de begge var kommet til Køjs og laa og sludrede hyggeligt i Mørket, erklærede han, at han syntes, at hans Bogsamling var alt for lille. Der var en Mængde Bøger paa hans Ønskeliste: »Gøngehøvdingen«, »Ivanhoe« — og —

Han vilde sikkert have nævnt mange flere, hvis ikke han var blevet afbrudt af Robert, der ganske uskyldigt bemærkede:

»Ja, men dem faar du saamænd nok — til Fødselsdag eller til Jul.«

Jens Anton svarede ikke lige straks. Robert syntes, det var underligt. Det var ligesom Kammeraten pludselig blev borte for ham i Mørket.

»Tror du ikke?« tilføjede han lidt efter.

Jens Anton sukkede dybt. Nu var Anledningen der. Nu kunde han faa Lejlighed til at lette sit Hjerte over for sin gode Ven. Det var, ligesom han følte, at nu skulde det være, og at det vilde være godt at faa det gjort.

»Vil du love mig ikke at sige det til en levende Sjæl — det, jeg nu fortæller dig?« sagde han højtideligt.

»Selvfølgelig!« lød Svaret omgaaende. »Du skal ikke være bange for, at jeg sladrer.«

»Nej du,« kom det tøvende fra Jens Anton. »Fødselsdagsgaver og Julegaver bliver der vist ikke meget af for Fremtiden. — Jeg har næsten ingen Familie — mere. — Ja, det er der ingen, der ved her, — men — ser du, — — min Far og min Mor — — —«

Det kneb. Men lidt efter lidt fik han fortalt Vennen det alt sammen. Og skønt Rober var saa bevæget, at han næsten ingenting kunde sige, følte de begge, hvor Venskabets Baand knyttedes fastere imellem dem.

Man var efterhaanden kommet et godt Stykke ind i December. Og skønt der ikke var det mindste juleagtige ved Vejret, der var usædvanlig mildt, snakkede man ikke om stort andet end Jul overalt paa Kostskolen. Man glædede sig til at komme hjem og opleve alt det meget rare, som nu engang hører Julen til. Der var Grangrene mellem de dobbelte Vinduer, og der var tegnet Julenisser i Hjørnet af Klassetavlen. Om ikke mange Dage kunde man vist godt være bekendt at bede Klasselæreren om en lille Julehistorie.

Ogsaa Jens Anton glædede sig. For sidste Gang han og Robert havde været paa Søndagsbesøg i Roberts Hjem, der kun laa en Snes Kilometer fra Kostskolen, var han blevet inviteret til at holde Jul dér, og Rektor Munck havde ikke haft noget at invende herimod, — saa alting var klappet og klart.

— Det var maaske kun et Udslag af den omtalte almindelige Julestemning, at Bendt og Richardt pludselig fandt paa, at nu maatte det vist snart være paa Tide igen at lave lidt Sjov med »Varde«. — Dette, at der saa godt som aldrig kom Post til Jens Anton, havde givet dem Idéen. — Det var Synd for ham! — Nu vilde de sørge for, at han for en Gangs Skyld fik en ordentlig Pakke, selv om de ogsaa maatte »bløde« 25 Øre hver til Porto. Skidt med, hvad det kostede, naar bare der blev Fest i Gaden.

Da Postuddelingen fandt Sted i 12-Frikvarteret Dagen efter, holdt alle Kammeraterne fra II Øje med Jens Anton, da hans Navn blev raabt op. Og de fik virkelig noget at se: først en oprigtig Forbavselse — og dernæst en ikke mindre oprigtig Glæde. Da Jens Anton modtog den temmelig tunge Pakke, straaledede hans Øjne. I det samme ringede Skoleklokken, saa han ikke kunde naa at komme op paa sit Værelse, men maatte tage Pakken med op i Klassen.

Mens Drengene havde travlt med at skrive Genfortælling, stjal Jens Anton sig til at løse Sejlgarnsbaandet op. Han var efterhaanden blevet helt vild af Spænding, — hvad var der i den Pakke, — og hvem var den fra? Og da Hr. In-



Jens Antons Udtryk skiftede fra Forventningens Glæde til Skuffelse og Vrede, da...

gerslev, Rektors Sekretær, pludselig stak Hovedet ind ad Døren og vinkede Hr. Jørgensen ud til sig, kunde Jens Anton ikke vente længer. Han holdt Pakken ned under Bordet og gav sig hurtigt og forsigtigt til at pakke ud. — De fleste af Kammeraterne holdt i Smug Øje med ham og opnaaede virkelig at faa den »Fornøjelse«, de havde haabet paa. Jens Antons Udtryk skiftede fra Forventningens Glæde til Skuffelse og Vrede, da han et Øjeblik efter var klar over, at Pakken kun indeholdt en gammel, laset Telefonbog. — Men Forestillingen var ikke forbi endnu. Richardt rejste sig og holdt endnu en Pakke i Vejret.

»Her er mere endnu!« Han gav sig til at læse Paaskriften. »Til »Varde« fra »Esbjerg!«

»Ja, og her er én til!« kom det fra Bendt. »Til »Varde« fra »Struer!«

Begge Pakkerne havnede med kraftige Bump paa Gulvet i Nærheden af Jens Antons Plads.

Jens Anton kæmpede med sig selv, mens Latteren slog sammen om ham. Han knyttede Hænderne og var et Øjeblik paa Nippet til at fare i Hovedet paa Bendt. Men det lykkedes ham at beherske sig.

Det var en anden, der gik amok paa hans Vegne. Robert, der var den eneste, som ikke havde været indviet i Klassens Planer, rejste sig fra sin Plads og gik frem imod Bendt, idet han stirrede ham stift ind i Øjnene. Bendt blev saa overrasket over det forbitrede Udtryk i Kammeratens Ansigt, at han uvilkaarligt trak sig tilbage. Det var uden Tvivl kommet til Slagsmaal, hvis ikke Døren pludselig blev revet op, og Hr. Jørgensen kom farenende ind i Klassen i et Tempo, der var

ikke saa lidt hurtigere end hans sædvanlige. Han havde Skolens store Dannebrogssflag under Armen.

»Nu skal I høre!« sagde han forpustet. »Det er forfærdelig, — det er nærmest en Skandale!«

Mens han sagde dette, fulgte han med Øjnene Robert og Bendt, der luskede paa Plads. Han fik ogsaa Tid til at lægge Mærke til, at Jens Anton saa ud, som om Verden var gaaet ham temmelig meget imod. Læreren havde en Formodning om, hvad der var foregaaet i hans Fravær, — men den Affære maatte ordnes senere.

»Skolebetjenten, vores allesammens rare og elskelige Hr. Petersen, har i Dag været ansat ved Skolen i 25 Aar. Det har Hr. Ingerslev ved et helt Tilfælde opdaget for fem Minutter siden. — Rektor er bortrejst, — det er saa uheldigt, som det kan være. — Jeg kommer til at sige et Par Ord i hans Sted, — og I skal med ned og raaabe Hurra. — Men Flaget maa vi have op, — og det saa hurtigt som muligt. — Er her et Par Dreng, som har været Spejdere eller lignende, som tør paatage sig at klare den Side af Sagen?«

Der var kun to, der meldte sig. Det var Bendt og Richardt. De var tydeligt nok stolte over at faa overdraget det vigtige Hverv. De forsvandt i Hurtigløb ned ad Trappen.

Det stolte var imidlertid gaaet af dem, da Klassen lidt efter samledes omkring Flagstangen. De stod ganske fortabt, mens de forsøgte at forklare Hr. Jørgensen, hvordan det var gaaet til, at Flaglinen var smuttet fra dem. Knuden havde ganske vist stoppet den oppe ved Flagknappen, men hvor meget man end

slog Bugter med Flaglinen, var den ikke til at formaa til at løbe baglænds ned igen.

Stemningen i den lille Forsamling var mere end ærgerlig. Det var ikke blide Ord, der lød til de to fummelfingrede. Skiftevis skældte man ud og gloede dumt op i Luften. — Her var jo faktisk ikke noget at stille op. — Man kunde jo ikke være bekendt at bede Skolebetjenten om at komme til Assistance i dette Tilfælde.

Men pludselig skete der noget. Det gik saa hurtigt, at Hr. Jørgensen først fik samlet sig sammen til at gøre Indvendinger, da det allerede var for sent. Robert og Jens Anton kom slæbende med en lille Stige, som de stillede op mod Flagstangen. Robert holdt paa Stigen, mens Jens Anton entrede op. Da han stod paa det øverste Trin, var han fri af Flagstangens nederste, firkantede Del, — og et Øjeblik efter saa Kammeraterne ham klatre til Vejrs med rolige, sejge Tag. Men det tog Tid. For Kostskolens Flagstang var den højeste i vid Omkreds. Der blev ikke talt et Ord, mens Øjnene fulgte Drengen, der ligesom blev mindre og mindre, mens han nærmede sig Flagknappen. Der var aandeløst stille, mens han — holdende fast med Benene og den ene Haand — med den anden Haand fik slynget Linen i en Løkke om sit ene Knæ, hvorefter han roligt arbejdede sig nedefter. Først da han atter havde Fodfæste paa Stigen, turde man give sin Begejstring Luft.

»Bravo! — Det var flot klaret!« lød det fra alle Sider, mens Jens Anton entrede ned ad Stigen.

»Skal han ikke have et Leve?« udbrød Bendt, idet han spørgende saa paa Hr. Jørgensen. Og da Læreren smilende nikkede, sprang Bendt to Trin op ad Stigen og løftede den højre Haand i Vejret.

»Kammerater! — vi giver ham tre lange og tre korte! — *Varde* længe — —«

Bendt tog sig pludselig i det og saa angergivent paa Jens Anton.

»Undskyld! — jeg mente — —«

»Det gør saamænd ikke noget,« sagde Jens Anton. »I maa godt kalde mig *Varde*!«

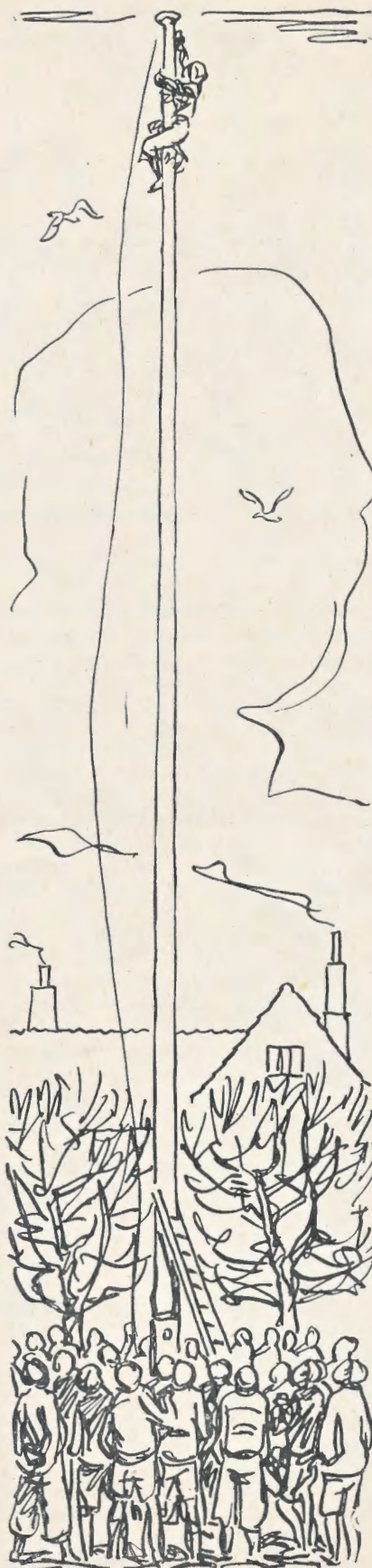
»Godt, saa siger vi det! — *Varde* — længe leve!«

De Hurraer, som Skolebetjenten ti Minutter senere modtog under det vajende Flag, var kraftige, men alligevel det rene Vand imod dem, der nu lød. — Jens Anton smilede lykkeligt.

Han forstod, at han fra nu af var med i Kammeraternes Lag.

— — — Lidt senere paa Dagen blev Bendt og Richardt kaldt op til Hr. Jørgensen.

»Sig mig engang,« spurgte Læreren, »morede I' sig ikke med at drille Jens Anton, dengang jeg forlod Klassen i Genfortællingstimen?«



»Jo—o!« lød det tistemme Svar.

»Ja, det mente jeg jo nok. — Og var det ikke jer to, der var Hovedmændene?«

»Jo—o!« lød det paany tistemme Svar.

»Og saa blev Robert gal i Hovedet — ikke sandt! — og vilde give Bendt et Par paa Kassen. — Men det blev desværre ikke til noget, fordi jeg kom i det samme. — — Det var en Skam, for du havde ærligt fortjent dem!«

Hr. Jørgensen saa alvorligt paa Bendt, og dog var der noget i Retning af Smil i hans Øjne.

»Jeg tror ikke, I for Alvor mener noget ondt med jeres Drillerier. — — Men hvis I kendte Jens Antons Historie, som Rektor for nogen Tid siden fortalte mig, og som jeg nu vil fortælle jer, tror jeg, I vilde bære jer helt anderledes ad!«

Hr. Jørgensen fik Ret. I de følgende Dage skete der en stor Forandring med Jens Anton. Det var ganske tydeligt at se, at han befandt sig godt blandt Kammeraterne. De kaldte ham ganske vist stadigvæk »Varde«, men den drillende Betoning var forsvundet. Navnet »Varde« var siden Historien med Flaglinen blevet et Hædersnavn. — Og naar Hr. Jørgensen paa sine Inspektions-Runder fandt Jens Anton og Robert og Bendt og Richardt siddende i hyggeligt Samvær, smilede han tilfreds. — Alt var, som det skulde være.

Juleaften i Roberts Hjem blev en straalende Oplevelse. Da Pakkerne blev delt ud ved det tændte Juletræ, var det saa langt fra, at Jens Anton var Stedbarn. Robert og hans Forældre forærede ham »Kong Erik og de Fredløse« og »Fem Uger i Ballon«. Fra Rektor Munck var der ankommet to Pakker, en fra ham selv og en, han havde faaet tilsendt fra Onkel Vilhelm, og begge Pakkerne indeholdt Bidrag til Bogsamlingen: »Valdemar Sejre« og »Gøngehøvdingen«.

Da Gaveuddelingen saa ud til at være forbi, halede Robert pludselig en Pakke frem, som havde ligget skjult under de nederste Grene.

Da Jens Anton læste Udskriften, blev han et Øjeblik helt alvorlig, men i næste Nu smilede han.

»Til Varde,« stod der med tydelige Blokbogstaver. »Venlig Hilsen med Ønsket om en glædelig Jul — fra Esbjerg og Struer.«

Da Jens Anton lidt efter sad og bladede i »Ivanhoe«, idet han beundrede de smukke Illustrationer, tænkte han paa, hvor godt det var, at han og Kammeraterne havde fundet hinanden.

»Ih, hvor er jeg glad!« udbrød han begejstret.

»Det kan jeg godt forstaa,« inddømmede Robert. — »Den fylder jo ikke saa meget som en Telefonbog, — men den er mindst lige saa god!«

ENGELSKE SPEJDERES HJÆLPETJENESTE UNDER KRIGEN

Af F. Haydn Dimmock, Redaktør af The Scout

Jeg kan ikke sige Jer, hvor jeg er glad for at faa Lov til at fortælle Jer lidt om noget af alt det, der skete hos vore Spejdere her i Aarene fra de mindeværdige Julidage i 1939, da Spejdere fra hele Verden var samlet paa Monzie Slottet i Skotland, og til Krigen med Tyskland og Japan var endt.

Vi vendte hjem fra det herlige Spejderstævne med det store Haab, at Vanskelighederne i Europa kunde overvindes, og at Freden stadig vilde herske, men det viste sig inden længe, at der bestod en virkelig Trusel mod vort Land, og snart blev Spejderne opfordret til at give en Haand med i det forberedende Arbejde. Der blev udarbejdet Planer til Evakuering af Skolebørn; der blev organiseret civile Hjælpekorps, og Spejderne mødte op som Ordonnanser, Nødhjælpsfolk, Telefonister og Signalerer.

Da Radioen den 3. September 1939 bragte den alvorlige Meddelelse, at vort Land nu var i Krig med Tyskland, var hele Spejderbevægelsen i Storbritannien beredt. Vi forstod, at skulde Krigstilstanden trække ud, vilde det medføre stor Mangel paa Raamaterialer, og Spejderne paabegyndte straks en Spildindsamling, der først omfattede Papir og senere udvidedes til Gummi, Aluminium og gammelt Jern. Denne Indsamling foregik under alle Krigsaarene, og alene mange Tusinder Tons gammelt Papir blev reddet fra Tilintetgørelse.

De pludselige Evakueringer af Børn fra de større Byer gik som planlagt, og Spejderne virkede som Førere og Ledsagere af Børnene, sørgede for deres Bagage og hjalp til paa Modtagecentralerne.

Da Regeringen besluttede at uddele Gasmasker, blev Spejderne anmodet om at hjælpe til med Fordelingsarbejdet og Tilpasningen af Maskerne. Nogle af Spejderne blev ligefrem Dygtigheder i at klare dette Arbejde med de meget smaa Børn og Babyerne, som skulde have en særlig Slags Gasmaske paa.

Lige fra Krigens første Dage begyndte Spejdergrupperne at lide under Evakueringen og Indkaldelsen af Spejderførerne til Hæren, men Patruljesystemet viste nu, hvad det duede til. Nogle

Troppe i Byerne bestod kun af en Patrulje ældre Spejdere, som ufortrødent fortsatte, til de evakuerede kom ud over den skolepligtige Alder og derfor vendte tilbage. Naar Troppførerne blev indkaldt, traadte Patruljeførerne i deres Sted og førte Arbejdet videre. Mange Hundrede Troppe stod under hele Krigen uden Førere, men bevarede alligevel Dygtigheden i Spejderarbejdet.

Vi gennemlevede en Tid i 1940 med megen Uro og Ængstelse, da vor Hær blev tvunget til at trække sig tilbage til Dunkirk. Der udgik Opfordring til alle Ejere af smaa Skibe om Hjælp til at evakuere Resterne af Hæren fra Dunkirk. Blandt de Hundreder af Smaaskibe, som havde deres Andel i, at vi fik vore Soldater hjem, var ogsaa Søspejdernes Skibe, som selvfølgelig var bemandede med Søspejdere. En Del Spejdere havde ogsaa den Glæde at kunne byde vore Mænd velkommen hjem igen og hjælpe med til at uddele Forfriskninger til dem.

Spejdernes Arbejde i Hjælpetjenesten under Krigen er maaske ikke foregaaet saa meget for aabent Tæppe, men i den Tid den frygtelige Blitz-Bombning stod paa, var de dog mere eller mindre i forreste Linie. Det vilde tage meget mere Plads, end der er til Raadighed her, hvis jeg skulde fortælle udførligt om det Heltemod, nogle af Jeres Spejderbrødre i Storbritannien udviste under Luftangrebene.

Nogle af dem satte Livet til, og mange andre blev alvorligt saaret under Udøvelsen af deres Pligt. Her skal kun nævnes et enkelt Eksempel.

Da blev slaet Alarm, var Spejderne i 2. Saltash Trop paa Pletten med deres Brandsprøjte i Løbet af et Øjeblik. De var ikke ret gamle, Lederen 18 Aar, to var lige 17 og en kun 16. Det var ikke underligt, hvis de blev lidt bange, da de fik at vide, at de skulde stationeres ved en bestemt Bygning, for den vilde sandsynligvis blive bombet Gang paa Gang i Løbet af Natten.

En af dem, den syttenaarige Edvard Deacon, kom ud for et Ulykkestilfælde i Begyndelsen af Angrebet. Han blev slaet bevidstløs, men da han kom til sig selv igen,



Paa Udkig efter tyske Bombemaskiner.

saa han, det brændte i en stor Garage. Han hjalp tre Kvinder med at faa slukket Ilden og klatrede op paa Taget af Bygningen for at hugge et Stykke af det bort, saa Ilden ikke kunde æde sig videre frem.

Den anden syttenaarige, Bernard Doidge, var efter vel udført Arbejde med at slukke en anden Brand ved at lægge en ny Slange ud. Pludselig blev han ramt i Ryggen af en Granatsplint, der gik ud gennem hans Mave. Det var et alvorligt Saar, men han klagede sig ikke og hans eneste Bekymring var, hvordan det var gaaet de andre.

Den attenaarige Donald Cummins, stod alene paa den farligste Post. Da hans Tropfører tilbød at afløse ham, svarede han: »Nej, du er ikke saa kraftig som jeg, og har allerede arbejdet haardt. Jeg klarer mig nok.« Et Øjeblik efter faldt to Bomber, og Donald blev dræbt. Hans Broder Sidney, der var 16, blev saaret i Arme og Ben, men nævnte intet om det. Han blev sendt hen for at lukke for Vandet, — Brandslangen var nu saa ødelagt, at den ingen Nytte var til — og samtidig tilkalde et Baarehold. Han slæbte sig et langt Stykke gennem den værste Bomberegning, men maatte saa give op og blev kørt bort i en Ambulance.

Baade Bernard og Sydney kom paa Hospitalet, hvorfra de heldigvis senere kunde udskrives som raske.

Men det var ikke blot i Frontlinien i Blitzdagene, at Spejderne ydede en Indsats; ogsaa under mere stilfærdige Former udførtes deres Hjælpetjeneste. I næsten hvert eneste offentlige Beskyttelsesrum kunde man finde



Et Børnehospital evakueres.



Lillebror og hans Bamse skal i Beskyttelsesrum.

en Spejder, som paa den ene eller anden Maade var til Hjælp. Han underholdt Børnene, uddelte Forfriskninger, viste Film og hjalp Opsynet med at holde Orden og se efter Folk, som var tyet ned i Rummet.

Mange Hospitaler havde Spejderhold til særlige Tjenester. De kørte ud med Ambulancerne for at bringe saarede ind fra Luftangrebene. De hjalp med til at forbinde dem paa Opsamlingsstederne; førte oppegaende Patienter til Beskyttelsesrummene, naar der blev blæst Luftalarm, passede Telefonerne, bemandede Brandsprojektorerne og holdt Udkig fra Taarne og høje Bygninger.

En Overgang truedes Husene af en stor Fare fra Brandbomberne; derfor blev der anbragt Vagter, som skulde slaa Alarm, hvis der blev kastet Brandbomber, og de skulde ogsaa søge at uskadeliggøre dem, før de kunde antænde en voldsom Brand.

Mange yngre Spejdere, ja selv Ulveunger, deltog i en »Efter-Luftangreb-Tjeneste«. Saa snart der lød Afblæsning dukkede de frem, førte de der var blevet hjemløse til Opsamlingssteder, reddede Møbler og Husgeraad fra de bombede Huse, søgte efter indespærrede Hunde, Katte og Kanariefugle o. s. v. i Ruinerne, fejede Glas-skaar sammen, deltog i Oprydningsarbejder og gjorde sig i al Almindelighed nyttige og hjælpsomme overfor Ofrene for Luftangrebene og de Institutioner, der søgte at hjælpe dem.

Mange Gange under Krigen anmodede Regeringen om Spejdernes Hjælp. Da der skulde indrettes indendørs Luftbeskyttelsesrum, blev Spejderne bedt om at



Hjælpesprøjten gøres klar —

medvirke ved Opstillingen i Hjem, hvor Mændene var indkaldt eller Beboerne var for gamle til selv at kunne klare det.

Der manglede Lægeplanter til mange Slags nødvendig Medicin. Spejderne blev anmodet om at tage ud paa Landet og indsamle disse Planter.

Paa Grund af Manglen paa mandlig Arbejdskraft trængte Landmændene haardt til Hjælp for at faa Høsten i Hus. Spejderne tog saa ud paa Landet og gav en Haand med. Mange Troppe forenede Lejrtilivet med denne Landmandshjælp. De slog Lejr i Nærheden af Gaarden og arbejdede paa Markerne om Dagen og levede saa ellers deres Lejrliv udenfor Arbejdstiden.

Skønt al denne Hjælpetjeneste optog en stor Del af Fritiden, blev Troppens Dygtighedsstandard opretholdt i forbavsende Grad, og trods Vanskeligheder som Fødevarerationering, Mørklægning og mange andre Krigstids-Restriktioner lykkedes det for mange Tusinde Spejdere at nyde en Sommerlejrs Glæder. For de Spejdere, hvis Troppe ikke kunde afholde Lejre, blev der organiseret særlig Lejre, som havde mange Deltagere.

Vort Spejderhovedkvarter maatte afgive en stor Del af sin Stab, men Arbejdet blev trods dette fortsat, og under hele Krigen blev der givet Spejderbevægelsen den Hjælp og Støtte, som det var muligt. Nye Opgaver og nyt Arbejde blev taget op og sat i System. Noget af dette vil sikkert ogsaa vise sig levedygtigt efter Krigen.

Det var os en særlig Glæde at byde de mange Spejdere og Spejderførere fra de okkuperede Lande i Euro-

pa, som fandt et midlertidigt Hjem i Storbritannien, velkommen. Det var Hovedkvarteret muligt at være i nær Forbindelse med Spejderførere fra ti forskellige Nationer, og engang om Maaneden samledes disse Førere med Hovedkvarterets Stab til uformelle Samtaler.

Baden-Powells Død i Januar 1941 var et haardt Slag for os og for hele Spejderbevægelsen. Der blev afholdt en særlig Mindegudstjenste i Westminster Abbey i London. Den blev overværet af Repræsentanter for Kongen og Dronningen, for det britiske Verdensriges Dominions og Kolonier og mange fremmede Lande, af Statsmænd og en stor Skare betydningsfulde Mænd og Kvinder. Ikke blot i næsten hver eneste By i Storbritannien, men ogsaa udover hele Imperiet fandt lignende Mindegudstjenester Sted.

Kort efter blev »B.-P. Mindefonden« startet. Den vil bygge et Hus i London, som skal hedde »B.-P. Huset«. Det skal være et Sted, hvor Spejdere fra alle Verdens Egne skal være velkomne og føle sig hjemme, et fælles Mødested, hvor Spejderbroderskabets rigtige Aand skal herske. Ulveunger, Spejdere, Spejderførere, gamle Spejdere og Bevægelsens Velyndere har alle hjulpet med at rejse de nødvendige Penge, og indtil nu er indkommet næsten tre Millioner Kroner. Men paa Grund af Mangel paa Arbejdskraft og Byggematerialer vil det nok vare nogen Tid endnu, før en saadan Bygning kan opføres.

Medens jeg taler om Penge, tror jeg, det vil interessere Jer at høre, at Jeres Spejderbrødre herovre og i Impe-



og Brandslangen rulles ud.

riet har oprettet et Fond for krigsramte Spejdere. Formålet er at hjælpe Spejdere herhjemme og i andre Lande, som er ramt af Krigens Lidelser. Dette Fond har allerede hjulpet et stort Antal Spejdere i mange Lande.

Efterhaanden som Krigen gik sin Gang blev Omsorgen for de mange Flygtninge fra de okkuperede Lande et stort Problem, som særlig trængte sig paa i bestemte Lande. Det blev saa besluttet at udsende smaa Hold spejderuddannede Mænd og Kvinder til Hjælp i dette Undsætningsarbejde. Da Korpsets Penge ikke kunde bruges til at financiere disse Hold, d. v. s. udruste dem og underholde dem, der hvor de arbejdede, saa bad man Spejderne om at skaffe de nødvendige Penge ved at udføre forskellige Smaaarbejder. En bestemt Dag skulde hver Ulveunge og Spejder prøve at tjene en Shilling. Næsten 600.000 Kr. blev indtjent ved at slaa Glæsplåner, luge Haver, løbe Byærinder, pudse Vinduer, Støvler, Biler o. s. v. I Øjeblikket arbejder tolv Spejder-Undsætningshold forskellige Steder i Verden og hjælper de mange, der har maattet drage fra Hus og Hjem.

Vi kender ikke Tallet paa, hvor mange af vore Spejdere og Spejderførere, der har gjort aktiv Tjeneste i Hæren, men 60.000 er vist lavt regnet. Mange er blevet forfremmet takket være deres Spejdertræning og Færdigheder.

Atten Spejdere er dekoreret med Victoria Korset, den højeste Orden der uddeles for særlig modige Handlin-



Der ryddes op efter Luftangrebet.



Den 20. Maj tjente hver Spejder og Ulveunge ved eget Arbejde en Shilling til Spejdernes Hjælpefond.

ger medens 798 har faaet Paaskønnelser fra Kongen som Anerkendelse for udvist Mod eller fremtrædende Tjeneste.

Naar og hvor det var muligt fortsatte Spejderne i Hæren med Spejdersporten. De dannede Grupper i Hærenhederne, og hjalp Spejderne de Steder, hvor de var stationerede. Ikke saa faa startede nye Spejdergrupper. Da vore Befrielsesstyrker drog ind i Italien hjalp Spejdere, der var indkaldt som Soldater, med at genindføre Spejdersporten i Italien, hvor den i ikke saa faa Aar havde været forbudt, og efter D-Dagen søgte de Forbindelse med Spejderne i Frankrig, Belgien, Holland, Danmark og Norge.

Vi er nu stærkt optaget af at bringe vore Spejdergrupper i Forbindelse med Spejdere i andre Lande ved Hjælp af vort »Kædesystem«. Naar to Spejdergrupper er bleven kædet sammen, venter vi, at Spejderne skriver til hinanden, og vi haaber de ogsaa vil besøge hinanden. Mange Hundrede af vore Grupper er allerede med i denne Venskabskæde.

Storbritanniens Spejdere takker Gud for, at Freden er kommet, og de ser hen til den »fagre nye Verden«, som de og deres Spejderbrødre hele Verden over maa hjælpe hinanden med at bygge op.

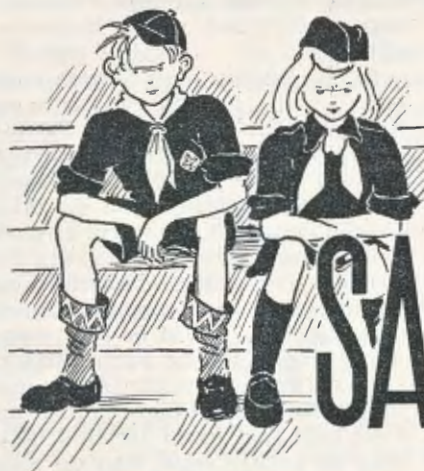
F. Hayden Dinnell

DET var en Eftermiddag i Krigssommeren 1944. Paa Skoletrappen ud mod Torvet sad i det hede Sensommersolskin Jørgen med Ulvekasketten skubbet om i Nakken og Jette med Blaamejsehuen skubbet ned over Øjnene for at tage af mod det stærke Lys. Der var stor Alvor og en uvant Ubeslutsomhed over disse to smaa Personer, der ellers gnistrede af Liv og Foretagssomhed, og som var Sjælen selv i de Flokke, de hørte til i. Men det var ogsaa en alvorlig Dag for dem begge. Da de kom hjem fra en glad Tur i Ellemosen, havde der været Razzia i Byen, og Gestapo var gaaet med Jørgens Far, der var Politimester, og Jettes Doktorfar, hendes et og alt, var »gaaet under Jorden«, og hendes Mor laa i Sengen med nervøst Sammenbrud, efter at hele Huset var blevet endevendt og gennemrodet.

2 smaa unge Mennesker, for hvem Dagene ellers havde været saa fulde af Solskin, Leg og nye Paafund, havde pludselig faaet tunge Krigsbyrder at bære.

Med et Suk rejste Jette sig: »Jeg maa hjem og rydde op, sagde hun med et hurtigt Blik over mod Lægeboligen, men lad os tage ud i Hulen i Morgen og snakke om det. Vi tager vores Mad med, som vi plejer.« Hun vilde gerne have klappet sin gode Ven paa Skulderen, men hun turde ikke, for Jørgen havde det jo trods alt værst, og han skulde nødig tude. Men det var ikke for det, det var ikke lette Opgaver, den ni-aarige Jette gik hjem til i et stort Hus, hvor Moderen til daglig var svagelig og nervøs, og nu helt havde tabt Fatningen, og hvor Pigerne i den første Rædsel var flygtet ud i Byen, hvor de nu sad hos Bekendte og drak Erstatningskaffe — og med Øjne, der var opspilede af Sensation og Forskrækkelse fortalte om Gestapos Besøg i Lægeboligen.

Imidlertid gik Jette i Gang med at rydde op, og da Pigerne hen under Aften nærmede sig Huset, blev de saa flove over at se, at et Barn med et kæmpemæssigt Forklæde over Uniformen med sammenbidt Energi var gaaet i Gang med det Arbejde, der skulde gøres, og som de selv var flygtet fra, at der snart kom Ro og Orden i Huset; Jettes Mor fik noget at sove paa, og om Aftenen dukkede et ungt Menneske op og sagde, at han var Dr. Friis' Vikar; han havde det fornuftigste krøllede Haar, der slet ikke lod sig ave, og rare blaa Øjne, der gnistrede af Munterhed og Forstaaelse bag



SMAA SABOTØRER

Af Annesofie Hermann

Tegninger af Thora Lund

Brillerne, da Jette som den selvfølgeligste Ting af Verden gav sig til at forklare ham, hvor Kartoteket var, hvor Instrumenterne laa, at der var noget i Vejen med Karburatoren, og at der og der kunde man faa illegal Benzin til Bilen, naar det kneb, samt at det nok kunde ske, Borgmesterinden skulde have en Sprøjte Morfin i Nat, for hun havde stort Middagsselskab — hvis det da ikke var aflyst — og hun plejede altid at faa Galdestensanfald efter store Middage.

Jette havde meget stor Lyst til at spørge Dr. Lorentzen, om han havde set hendes Far og talt med ham, men hun syntes ikke, det var rigtigt og helt fornuftigt. Saa med Hjertet fuldt af Spørgsmaal og Ængstelse traskede hun op paa sit Værelse, laasede omhyggeligt Døren efter sig, græd af et godt og fortvivlet Hjerte sin Sorg og sin Træthed ud. Og saa var det forbi. I Morgen maatte hun og Jørgen lægge store Planer.

Med Madpakken i Lommen cyklede de to unge Mennesker næste Morgen, en dejlig Sommermorgen, ud til deres Hule, hvor de havde undfanget saa mange Planer og drømt saa godt i Fællesskab. Det var typisk for dem begge, at selv om de havde saa meget at ængstes for nu, saa lod de ikke Bekymringerne tage Overhaand for nye Dages Planer. Og det var ogsaa den Egen-skab, der gjorde dem til Flokkenes Liv og Nerve.

De stillede Cyklerne ved Gærdet, som de plejede, og gik ad de smaa Smutstier og gennem Krat og anden Utilgængelighed ind mod Hulen, de havde lavet sig af Grene, Halm,

Sækkelærred, og hvad man ellers kan finde paa. Deres Rede laa ved en ganske lille Lysning med en rindende Skovbæk, og det var hidtil lykkedes dem at holde den skjult for Kammeraterne.

»Her har været nogen!« udbroød Jørgen øjeblikkelig, da de kom frem. Der laa et Tæppe i et Hjørne af Hulen, og da de snusede lidt mere omkring, fandt de et Par Cigaretstumper, der ellers var omhyggeligt traadt ned i Mossen. Jette blev rød i Kinderne af Ophidselse: »Det er Far, der bor her!« sagde hun stille, hun kendte hans hjemmerullede Cigaretstumper og Tæppet fra Garagen. Hun følte paa een Gang en stor Lyksalighed over at have haft sin Far saa nær, men samtidig stor Beklemmelse over, at han ikke var kommet længere bort. De snakkede lidt frem og tilbage om, hvad de skulde gøre, om de skulde vente, til han maaske kom tilbage, men de blev enige om at efterlade deres Madpakker og at komme igen i Morgen for at se, om de var spist, og for at bringe andre Forraad derud.

De var Fyr og Flamme for deres Opgave; alt det, der før var Leg, var pludselig blevet til Dødsens Alvor. »Hvis vi bare kan hjælpe ham, Jørgen, kan han maaske samle en Sabotørgruppe, der kan befri din Far!«

Ja, Muligheden var der i Aaret 1944! Jørgens Far sad i det gamle Arresthus, havde Jørgen faaet opsnuset, samt at han havde det rigtig godt, og at han kun sad der som Gidsel; i hvert Fald var han endnu ikke anklaget for noget, og Jørgen tænkte stille paa den tunge Kasse,

der laa i det nye Bistade, som han en Dag havde givet sig til at undersøge, fordi der slet ingen Bier kravlede ud og ind ad Hullet.

Nu fulgte travle Dage, hvor Jørgen og Jette ad mange Omveje bragte Mad, varmt Tøj og lignende ud til Hulen. At det var et Menneske, der havde spist Maden, forstod de, fordi Madpapiret var foldet pænt sammen og lagt under en Sten, men synligt, formodentlig som et Tegn til dem, at de skulde forstaa, at det ikke var Skovens Dyr, der gjorde sig til gode med Leverpostej og Osten. Den femte Dag mødte Jette sin Far, der lignede Begyndelsen til en Vildmand med det Skæg, han var ved at lade gro. Det var saa frydefuldt dejligt, at hun maatte tude lidt.

»I er vel nok et Par flinke Kammerater,« sagde han og dunkede hende kammeratligt i Ryggen, »hør nu godt efter; jeg bliver her, indtil mit Skæg er flot og naturligt, og jeg har ogsaa et Arbejde, jeg skal have gjort først. I behøver ikke at komme herud hver Dag, det er ogsaa for farligt. Hvis jeg vil give dig en Besked, saa lægger jeg den i det hule Træ, vi fandt engang, du ved ved Højen i den anden Ende af Skoven. Og hvis I en Dag bliver standset af en Patrulje, skal I bare være dumme og lade som om I ikke forstaaer.«

Og saa gav han hende mange andre gode Raad og sendte hende hjem, hvor svært det end var for dem begge at skulle skilles.

Det kunde vel være en fjorten Dages Tid efter, at Jette en Morgen ikke fandt Jørgen paa Mødestedet, og da hun var utaalmodig efter at komme af Sted, startede hun paa egen Haand. Paa Toppen af Bakken, lige dér hvor Hulvejen svinger ind til Skoven, dukkede en tysk Patrulje op. Man kunde nu ikke se paa Jette, at hendes Hjerte røg helt op i Halsen, hun lod som ingenting og vilde stampe videre i Pedalerne, da hun blev raabt an. Anføreren kunde tale lidt Dansk, om end gebrokkent, og spurgte hende, hvor hun skulde hen. I lang Tid lod Jette, som om hun ikke forstod det, men til sidst forklarede hun, at hun skulde i Skoven og spise sin Mad. Det fandt Tyskerne ikke særlig overbevisende, saa meget mere som det smaa regnede den Dag, og bad hende vise dem, hvor i Skoven hun plejede at indtage sine Maaltider. Hun forstod ikke Tysk, men i deres indbyrdes Tale hørte hun flere Gange Ordet »Doktor« nævne, og

Hjertet, der før sad oppe i Halsen, røg nu helt ned under Bukseelastikken.

Og saa gik hun da i Skoven med otte Tyskere, der alle var trætte og uoplagte efter en lang Nats Patruljering, og som egentlig hurtigt var kommet til det Resultat, at Ungen var lidt til en Side, og at det ikke førte til noget at rende rundt med hende i en regnvaad Skov, saa da hun førte dem til en Faarefold og erklærede, at her plejede hun at spise sin Mad, forlod de hende under mange Eder og Forbandelser. Den dødtætte Jette turde ikke gaa ned til Hulen, men lagde et Brev op i det hule Træ, hvori der stod: »Nu maa du hellere rejse. Kan du ikke tage mig med?«

Næste Dag laa der et Svar: »Nu er jeg rejst, gamle Ven. Jeg véd ikke, hvornaar jeg kommer tilbage, men saa henter jeg dig.«

Ja, hvad skulde Jørgen og Jette nu finde paa?

Jørgens Far sad stadig i Arresthuset. De vidste, at han for saa vidt stadig havde det godt, men han kunde ikke taale Kosten, og hans gamle Mavesaar var ved at bryde op igen, og de sparsomme Nyheder, der sivede ud til Jørgens Familie, gjorde dem selvsagt meget bekymrede, men de kunde slet ikke udrette noget.

Imidlertid var det halve af Skolen indrettet til Kaserne, og Jørgen og Jette fandt snart paa en ny Form for Sabotage i det smaa. De, der som Ulveunge og Blaamejse i det daglige var pinligt sandfærdige og ærlige, uddannede sig snart til meget ferme smaa Tyveknægte. Skolegaarden var delt midt over af et lavt Rækværk, der hverken var tæt eller højt, og at rapse Uniformsgenstande gennem Tremmerne og over dem blev snart en yndet Sport. Soldaterne, der var kommet hjem fra Østfronten, var temmelig udasede og sløve og laa i Timevis blot og soled sig, og det var ingen vanskelig Sag at liste sig til de Uniformsgenstande, som de smed af sig og fra sig i Varmen. Det sværeste var egentlig at transportere Tyvekosterne hjem. Men det lykkedes dog. I et lille Pulterrum paa Loftet i Doktorgaarden hobede sig Tingene op; først Bælter og Dolke, senere ogsaa Kasketter og saagar et Par af de grimme grønne Uniformsjakker. Det var mærkeligt, at der ikke blev Ballade og Opdagelse, men som Regel mistænkte Soldaterne hinanden for Tyveri, og der opstod drabelige og underholdende



Jørgen tænkte paa den tunge Kasse i Bistadet.

Slagsmaal i deres Halvdel af Skolegaarden, Slagsmaal, som især Jørgen fulgte med dybeste Interesse og Fagkundskab.

Sommetider mønstrede de deres Samling af Tyvekoster og grundede over, hvad de skulde bruge dem til, og om det ikke var risikabelt at beholde dem dér, men paa den anden Side syntes de, det var endnu farligere at bringe dem ud i Skoven. »Jeg tror, jeg vil tale med Hr. Lorentzen om det,« mente Jette, og det havde Jørgen heller ikke noget imod, saa en Dag trak de deres nye Ven med op paa Pulterkammeret for at vise ham, hvad de havde bedrevet i den Maaned, der var gaaet, siden Jettes Far var rejst. »Ih du forbarmende!« udbrød den unge Læge forbløffet, tog Brillerne af og pudsede dem og saa paa det hele og paa Børnene fuld af Beundring. »det er jo lige netop det, vi har Brug for!«

Hvad han mente med dette dunkle Udbrud, var Børnene noget uklart, men da han gav sig til at dunke Jette i Ryggen af Begejstring, sagde hun meget alvorligt: »Det maa du ikke saa gerne, for det er Fars Sted!«

»Der mangler bare lidt Vaaben,« sagde han.

»Det kan jeg maaske skaffe,« sagde Jørgen lavmælt og lidt rød i Kinderne, fordi han havde haft en Hemmelighed for Jette, og saa fortalte han Doktoren om de tunge Kasser hjemme i Bistadet.

»Naa, dér har han gemt dem,« udbrød han og maatte pudse Brillerne een Gang til af lutter Fornøjelse. »Og nu skal jeg fortælle jer noget. I Morgen skal Jettes Mor paa en Klinik i København for at kom-

me sig, og maaske maa I køre med mig i Praksis i Overmorgen!»

Han kendte dem nok til at vide, at en Køretur var den bedste Udmærkelse, han kunde give dem.

Og næste Dag rejste Jettes Mor, og Dr. Lorentzen havde saa travlt og var saa lidt hjemme, at Jette var overbevist om, at han glemte sit Løfte, men hen under Aften gav han hende dog Besked om, at de skulde paa en lang Tur i Morgen, og at hun og Jørgen skulde sørge for at have godt med Mad med og Sweater og Regnfrakke »som til en Tur med Flokken, for man kunde aldrig vide, hvordan Vejret blev«, og de skulde afsted fra Morgenstunden, — nej, skidt med Skolen, han skulde nok skrive en »Pjækseddel«. Det hele lød mystisk og meget forjættende.

De startede tidligt næste Morgen. Taaget var det, og Doktor Lorentzen gnistrede af Fornøjelse, alt imens han i drønende Fart suste ud ad Landevejen og snart var langt uden for de Egne, hvor Jettes Far plejede at praktisere. En tre Mil uden for Byen drejede de bort fra Hovedvejen og ind ad smaa Biveje og Bivejes Biveje, de aldrig før havde været paa.

Jørgen kneb Jette i Armen: »Du,« hviskede han, »nu kommer Eventyret!«

Og det gjorde det. Udenfor et lille faldefærdigt Husmandssted standede Vognen med et Ryk. En lille gammel Mand og Kone kom ud og sagde, at det var i Orden, og om de bare vilde komme ind og vente. De stod lidt og saa sig om.

»Vi kan ikke være saa langt fra Vandet her,« sagde Jette til Jørgen, »vi er kørt meget mod Øst. Jeg tror, vi er i Nærheden af Faxe, men jeg kunde jo nok lide at vide, hvad det er, vi venter paa, for der saa jo da ikke ud til at være nogen Sygdom her i Huset.«

De første Par Timer var fulde af Uro og Spænding. Dr. Lorentzen kunde ikke sidde stille i to Minutter, men fo'r ustandselig til de lave Vinduer. De gamle Mennesker gik ogsaa uroligt omkring og smaasukkede beklemt i Krogene, og Jørgen og Jette, deraf Naturen ikke kunde sidde paa samme Sted over fem Minutter, og som nu ydermere havde Uvisheden, men Færten af det store Eventyr, maatte ogsaa uafbrudt hen at kigge og ud at kigge og rundt at snuse.

Pludselig vendte hun sig helt bleg i Kinderne mod den unge Læge: »Er det Far, vi venter paa?



Hans Pibe ligger her. De kan godt sige det til mig, som det er!»

Han saa hurtigt paa hende og saa, at hun ikke kunde klare Spændingen mere. »Ja, min Unge,« sagde han, »vi venter baade paa din Far og paa Jørgens Far og et Par andre gæve Mænd, hvis ellers alt gaar, som det skal!«

Hvad det var, der skulde gaa, var det ikke muligt for dem at faa at vide, eller hvad der skulde ske, naar de forhaabentlig alle var samlet. Man har endnu aldrig hørt om Folk, der revnede af Utaalmodighed, eller om Børn, der faldt døde om af Længsel efter Juletræet, og ogsaa Jette og Jørgen holdt, selv om de var aldeles klare over og med hinanden om Halsen forsikrede, at dette her klarede de ikke, hvis det skulde vare en Time til. Men det varede en Time til, og det varede to. Og netop som den gamle Kone for tredje Gang havde brygget sort Kaffe, som heller ingen denne Gang kunde drikke, lød der en fjern Motorlarm. Intet kunde have holdt Børnene inde, hverken Formaninger eller mange Hængelaase, de røg ud paa Vejen.

»Det er kun en Brødbil,« mumlede Jørgen fortvivlet.

»Jamen det er da ikke givet, at det er Brød, der er paa Hylderne,« hviskede Jette. Og det havde hun saa evigt Ret i, for paa den ene Hylde laa Jettes Far med Fuldskæg og i tysk Uniform, og Lærer Tønesen, med hvem de lige nu skulde have siddet fordybet over Sveriges Elve, ligeledes i Uniform, og paa Hylden under dem laa Jørgens Far og Borgmesteren, der ogsaa havde siddet i Arresthuset for sine gode Gerningers Skyld.

»Tak for Uniformerne,« sagde Jettes Far og knugede sin Unge ind til sig. Og først nu blev hun klar over, at Dragterne var hendes og Jørgens Værk.

Og saa gik hun da i Skoven med otte Tyskere.

Og saa fik de lidt af den Historie, som hele Byen nu sad og godtede sig over, om Faderen og Lærer Tønesen, der i Uniformerne og i en Bil, de havde haft Held til at hugge fra Tyskerne lige uden for Byen, var kørt hen til Arresthuset, hvor de havde forlangt Jørgens Far og Borgmesteren udleveret, da det havde vist sig, at de var farlige Personer med en stor illegal Virksomhed bag sig (hvilket heller ingenlunde var Usandhed), og at man derfor vilde have dem udleveret til Forhør i København.

Der havde været en lille Smule Muk, men ikke meget. Fangerne var blevet hentet og udleveret med Haandjern og det hele, en Kvittering var udstedt, og afsted var de kørt i den tyske Vogn. Vanskelighederne var først kommet, da Vognen gik i Stykker, og de havde maattet gemme sig paa et Høloft og rende gennem en Skov for at komme over til Brødfabrikken, hvor Dr. Friis vidste, at han havde Forbundsfaeller og kunde blive hjulpet med en Vogn.

»Og nu, min Snut,« sagde han og dunkede hende i Ryggen, saa Pusten gik helt af hende — ogsaa af Begejstring, »nu skal vi rejse lidt, som jeg havde lovet dig. I Nat rejser vi allesammen lidt til Sverige, og saa bliver jeg hos dig, indtil mine Meriter er gaaet lidt i Glemmebogen, for saa maa jeg tilbage og bestillet noget igen.«

Og Meriterne hørte Jette lidt om, mens de om Natten sejlede over Vandet i Mørke og Taagedis og uden Uheld.

»Du er meget dygtig,« mumlede hun lykksaligt, mens hendes søvnige Hoved gled ned paa hans Skød.

»Det er du og Jørgen ogsaa,« hviskede han, »saadan et Par smaa Sabotører!«

Varslet Fortsat fra Side 4

»Der maa straks sendes Bud efter Doktoren,« siger Helmina. Ja, det er absolut nødvendigt at hente ham til Krøis. Og det kan jo ogsaa tænkes, at de to Drengene faar Brug for ham, hvis de bliver reddet.

Hun ringer Distriktslæge Gode op og fortæller ham, hvad der er sket paa Næsset i Aften. »De maa komme øjeblikkelig,« siger hun.

Og Distriktslægen, som lige er kommet hjem fra sit tredje Sygebesøg med Motorbaaden i Dag, svarer: »Javel, jeg kommer.«

Saa sætter Helmina sig ved Krøis' Seng. De to Vestbygmænd havde ikke Tid til at fortælle noget om Skomagerens Bedrift. De fo'r bare ned til Baaden sammen med Lucassen, saa Helmina kan ikke forstaa, hvorfor Krøis blev fundet i saa forkommen en Tilstand paa Vestbygdfolkenes Vogn. Nej, det er aldeles ufatteligt og ubegribeligt. Og Krøis selv er endnu ikke i Stand til at mæle et eneste Ord. Han er alt for medtaget til at kunne tale.

Pareli, som sidder og rider paa den kæntrade Baad med den ene Arm om Kristmas, er nu saa udmattet, at han er ved at slippe sit Tag. Haanden er næsten som visnet i det kolde Vand.

Nu klarer jeg den ikke længere, tænker han ved sig selv. Nu er det forbi, og Gud være os begge naadig. Nu, da han har betroet sig i Guds Varetægt, kan han lige saa godt slippe Taget i Kølen. Der er jo absolut ikke længere noget Haab om Redning for dem. Det er Dødens Land, de nu maa vandre ind i.

Da opdager hans Øjne pludselig et Lys ude paa Søen. Ja vist, det er en Lanterne, han ser. Og der tændes et Baal af Kræfter i ham. Han begynder at raabe: »Hjælp! Hjælp!«

Mændene om Bord i Motorbaaden hører Nødraabene derude fra Søen og sætter Kurs mod den Retning, hvorfra de kommer.

Det varer ikke længe, før de finder den kæntrade Baad, og mange Hænder griber fat i de to Drengene og haler dem om Bord. De bringes mere døde end levende

ned i Kahytten, gnides varme og pakkes ind i Tæpper og bliver saa bragt til Køjs. Ingen af dem kan mæle et Ord, saa medtagne er de. Men begge er i Live. Deres Hjerter slaar i hvert Fald. »Og saa staar det i Herrens Haand, om de skal leve,« siger Lucassen.

Motorbaaden gaar tilbage til Næsset. Den ankrer op omtrent samtidig med Distriktslæge Godes Baad. Og Gode kommer om Bord og tager sig af Drengene. Døden har saa godt Tag i Kristmas, at Gode maa foretage Oplivningsforsøg med ham. Han arbejder med Drengen en god Times Tid, før han er sikker paa, at der er Haab for ham. Men saa siger han ogsaa til hans Far: »Ja—da, Kristmas klarer sig, men det var sandelig ogsaa lige paa Nippet, at han var gaaet fra os.«

Saa tager Distriktslægen sig af Pareli, hælder et eller andet i ham, saa han slaar Øjnene op. Drengen ser sig forundret omkring, forstaaer slet ikke, hvordan han er kommet her ned i Kahytten. Men han er for svag til at sige noget. Og saa lukker han Øjnene igen.

Lægen siger, at Drengene skal blive Natten over i Baaden. De kan ikke taale at bringes i Land.

Nu da Faren synes overstaaet, ror Lucassen og Vestbygmændene i Land. Gode bliver tilbage i Baaden.

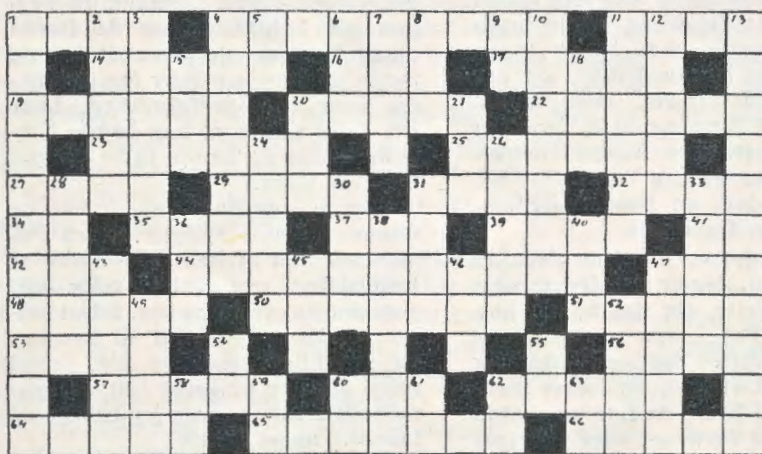
»Jeg kan lige saa godt tilbringe Natten om Bord i den som hos Dem,« siger han til Lucassen.

Men Lucassen vender snart tilbage og henter Lægen til Krøis. Og nu har Vestbygmændene fortalt, hvad Krøis har udrettet. De har fortalt, hvordan han er krøbet hen til Kongsvejen for at bringe Hjælp til de to Drengene.

Da Gode hører det, siger han: »Ja, den Krøis er vel nok en Helt.«

»Der sagde De et virkelig sandt Ord, Gode,« svarer Lucassen Doktoren.

Heldigvis er det ikke saa farligt med Krøis, som det saa ud til. Han har ganske vist høj Feber, men den vil snart falde, siger Lægen. Han giver ham et feberstillende Pulver, saa han kan falde i Søvn. Saa drikker Lægen en Kop Kaffe sammen med Lucassen og de to Vestbygmænd. Men han slaar sig ikke længe til Ro i Stuen. Han siger hurtigt Farvel, og vender tilbage til Baaden og de to Drengene for at holde Nattevagt over dem.



Vandret.

1. Ild
4. Tovværksarbejder
11. Til Tovværk
14. Spejderfører
16. Træer
17. Anmoder stærkt
19. Frugt
20. Kørt
22. Nazist
23. Væsner

25. Overbringe

27. Kejser
29. Poesi
31. Farve
32. Gud
34. Gr. Bogstav
35. I Baal
37. Køre
39. Hurtig
41. Ens Bogstaver
42. Slet
44. Udstøde

47. Nedbør

48. Navn
50. Sundest
51. Kipling-Person
53. Altsaa
56. Fiskeredskab
57. Pigenavn
60. Talord
62. Mirakel
64. Afsejle
65. Fag
66. Planter

PRÆMIE-OPGAVE

20 Bogpræmier

Aftegnet Løsning kan med Kontrolkupon indsendes til et af Korpskontorerne:

D. D. P., Lundsgade 6, København Ø

D. D. S., Fiolstræde 19, København K

KFUM-Sp., St. Kongensgade 77, København K
inden 1. Februar 1946

med tydeligt Navn og Adresse

Lørdet.

1. Spejderchef
2. 54 Aar
3. Kompagniskab
4. Indgang
5. Mærke
6. Fornøjelse
7. Atter
8. Retning
9. Tal
10. Lejrte
11. Mænd
12. Race
13. Blaa Spejder
15. Pigenavn
18. Hensøve, gl. Form
20. Ond
21. Drengenavn
23. Verbum
24. Flod
26. Kortet

28. Drengenavn

30. Træ
31. Uplettede
33. Tilvejebringe
36. Paafyld
38. Narren
40. Bogstavet
43. Dæmningen
45. Rum
46. Etat
47. Driftig
49. Slags
52. Ovenpaa
54. Ens Bogstaver
55. Ens Bogstaver
58. Initialer
59. Maal
60. Træ
61. Hold Mund
62. Karakter
63. Stedord

BULLER og KNAS

EN SPEJDERDRENG
ER ALDRIG RAADVILD.

TEGNET OG FORTALT
AF
PHILIPSEN.

Ach-so... illegale
Bladen... folgt
søfort mit zu
Gestapo!

